

tabor

taborniška revija

XLVIII 2003

450 SIT

1

20. JAMBOREE * LUČ MIRU

KDAJ?	KAJ?	KDO?
11. januar	Glas Jelovice (Škofja Loka) Andrej Primožič (RSK)	rastarambo@yahoo.com
24. - 25. januar	ZOT (Maribor) Gregor Vinder (R XI. SNOUB)	vindi@rutka.net zot.rutka.net
17. - 23. februar	Zimske počitnice (ostali)	
22. februar	Dan ustanovitelja Founder's day/thinking day	www.scout.org www.waggs.org
24. februar - 2. marec	Zimske počitnice (LJ in MB)	
7. - 8. marec	Seminar za organizatorje in izvajalce taborjenj	pisarna ZTS (01/300 08 20) ZTS@rutka.net
22. - 23. marec	NOT (okolica Ljubljane) Žiga Babšek (RMT)	ziga.babsek@siol.net
28. - 30. marec	Seminar za sodnike taborniških mnogobojev	pisarna ZTS (01/300 08 20) ZTS@rutka.net

Novo leto na jamboreeju

UVODNIK

Če niste eden od peščice srečnežev, ki se prav zdaj zabavajo na dvajsetem svetovnem jamboreeju na Tajskem, vam je lahko pošteno žal. Kolikokrat v življenju pa dobi človek priložnost jahati slone, saditi mangrove, se potapljati v tropsko morje in plavati s pisanimi ribami, se sprehajati po otoku Jamesa Bonda ... V tem Taboru vam predstavljamo nekaj utrinkov s popotovanj slovenske odprave pred jamboreejem in prve dni tega velikega dogodka, podrobnejšo reportažo bomo pripravili v drugi letošnji številki.

Med decembrskimi dogodki velja še omeniti Luč miru, skupno akcijo več organizacij, med drugimi tudi ZTS. Letos je minila brez nesoglasij in zapletov in lepo bi bilo, če bi odlej bilo tako vsako leto.

Ne pozabite na zimovanja. Pišite in fotografirajte, da boste svoja doživetja lahko delili s Taborom in tako z drugimi taborniki.

Matija Tonejc

Napovednik	2
Vodnik	2

AKTUALNO

20. Jamboree	4
Luč miru	8
50 let RVV	10
ZNOT	14
Ruševci v Prekmurju	16
Prostovoljci	18

IZ PRVE ROKE

In memoriam	21
Specialnosti	22
Vodniki	26
Starešinstvo	28

STROKOVNO

Kreativno	31
Pionirstvo	32
Astronomija	34
Klub zbiralcev	36
Narava	38
Kosobrin	39
Mednarodne strani	40

RAZVEDRILLO

Popotovanja	42
Trenutki	44
Ježev kotichek	45
Z znanjem do odgovora	46
Volk	46
Križanka	47

20. Jamboree, stran 4

20. jamboree (srečanje, zbor, zlet) je mednarodno srečanje skavtov, praviloma vsaka štiri leta na drugi celini.

Luč miru, stran 8

Dar sosеду za več miru v naših srcih

Glavni urednik: Igor Bizjak
 Odgovorni urednik: Matija Tonejc
 Predsednik izdajateljskega sveta: Marjan Moškon
 Uredništvo: Katarina Drenik (urednica priloge Medo), Aleš Skalič (urednik priloge Gozdovnik), Jaka Bevk-Šeki (ilustracije), Aleš Cipot, Primož Kolman, Marta Lešnjak, Frane Merela, Barbara Papež, Tadej Pugelj-Pugy, Marko Svetličič-Medo (fotografija) in Barbara Železnik-Bizjak (oblikovanje).
 Ustanovitelj, izdajatelj in lastnik Zveza tabornikov Slovenije. TABOR sofinancirata Ministrstvo za kulturo in Ministrstvo za šolstvo, znanost in šport Republike Slovenije.
 NASLOV UREDNIŠTVA:
 Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana. Telefon 01 300 08 20, fax 01 43 61 477, e-pošta: zts@guest.arnes.si.

WWW: <http://www.zts.org>.
 Cena posameznega izdava je 450 SIT, letna naročnina je 4200 SIT, za tujino pa letna naročnina s pripadajočo poštnino.
 Transakcijski račun: 02010-0014142372.
 Rokopisov in fotografij ne vračamo.
 Upoštevamo samo pisne odgovore do 31. januarja za tekoče leto.
 DDV je vračunan v ceno.
 Grafična priprava in tisk: Tridesign d.o.o., Ljubljana
 Tabor je tiskan na papirju SORA mat lux, proizvajalca Goričane, Medvode d. d.
 Poštnina plačana pri pošti 1102 Ljubljana

Naslovnica: Aleš Cipot

JAMBOREE

Pugy

Potovanja so kulturna dobrina Ob odhodu slovenske odprave na 20. svetovni skavtski jamboree

12. december 2002. Odštevanje se je končalo - dan CD« za slovensko odpravo na 20. svetovni skavtski jamboree na Tajsko. 31 udeležencev, članov mednarodnega osebja in vodstva od skupaj 39 članske odprave smo ujeli na letališču Brnik tik pred poletom proti Dunaju in jih povprašali o njihovih pričakovanjih:

Upam, da se bomo imeli v redu, da bo dobro vreme, da si bomo na Tajskem veliko ogledali, navezali nova poznanstva in sklenili številna prijateljstva in ustvarili nepozabne spomine.

Špela Breclj, udeleženka, Rod mladi bori, Ajdovščina

Želim si spoznati nove prijatelje in da bi se imela fino.

Jan Češčut, udeleženeec, Rod soški mejaši, Nova Gorica

Andreja Zupančič, udeleženka, Rod jezerski zmaji, Velenje

Pričakujem, da se bom imela super, da bom spoznala veliko novih ljudi, da se bom udeležila številnih dejavnosti in da bo vse skupaj ena nepozabna dogodivščina.

Andrej Rutar, vodnik, Rod mladi bori, Ajdovščina

Od članov, katerih vodnik bom na jamboreju pričakujem, da se bomo imeli in razumeli super, se udeleževali vseh aktivnosti in si tudi v času pred jamborejem in po njem ogledali čim več zanimivosti Tajske. Poleg tega, da se bomo dodobra spoznali med seboj, bo udeležba priložnost za številna poznanstva z udeleženci iz drugih držav. Moja skrita želja je: pustimo se presenetiti.

Andreja Hazabent, članica mednarodnega osebja, Rod Franc Lešnik, Miklavž

Hm, moja pričakovanja; zame bo vse čisto novo in tega se v bistvu najbolj veselim. Nova je tudi zloženka "rutka", ki jo Andreja z veseljem občuduje.

Emil Mumel, vodja odprave, Rod zelene Rogle, Zreče

Glede na to, da je odprava tokrat majhna (v Čilu je bilo 287 udeležencev) pričakujem razumevanje med vsemi člani odprave; to so udeleženci tudi do sedaj že pokazali, tako da problemov ne pričakujem. Veliko doživetij in raziskovanj bo tudi v času pred jamborejem in po njem, tako da bo Tajska postala znanka udeležencem. Najbolj pa si želim, da pridemo vsi zdravi in celi nazaj domov.

Matej Mis, zdravnik odprave

Predvsem se veselim novih poznanstev, raziskovanja nepoznanih predelov sveta, spoznavanja novih običajev, skratka potovanje je kulturna dobrina.

Po vseh teh pričakovanjih mi je bilo kar malo tesno ob misli, da me v žepu ne greje letalska vozovnica za to neponovljivo doživetje. Pa vendar bom v mislih naših udeležencev in skupaj z vtisi in spomini, ki jih bodo prinesli s seboj, tudi sam podoživel avanturo, ki se ji reče svetovni skavtski jamboree. Sicer pa, se srečamo na naslednjem, ki bo leta 2007 ob stoletnici skavtstva v Angliji.

JAMBOREE

Samo Vodopivec

Sawadee! 20. svetovni skavtski jamboree

Ob branju tega clanka se naša ekspedicija že bliža koncu ali pa se je celo že vrnila v Slovenijo. Bolj podrobne reportaže bodo objavljene v februarski številki Tabora, saj se je ob pisanju tega clanka jamboree komaj dobro zaceł, zato bo v njem predstavljeno predvsem dogajanje pred njim, ko je odprava potovala po Tajski.

Odprava se trenutno nahaja na jamboreeju, ki je šele danes pricel funkcionirati tako kot je treba. V primerjavi s prejšnjim je ta dosti bolj organiziran - zamud skoraj ni, informacije se širijo dovolj hitro ... skratka, organizirano je tako, kot se za tak dogodek spodobi.

V Bangkok smo prispeli v petek 13. decembra popoldan, kjer so nas lepo sprejeli ter nas namestili v Bansabai International Youth Hosting, kjer smo ostali ves čas našega bivanja v Bangkoku. Mesto ni nič posebnega in ima obupno slab zrak, zato smo bili zelo veseli klimatskih naprav v naših sobah. V mestno jedro smo se odpravili kar nekajkrat ter si ogledali Kitajsko cetrt, The golden mountain, The grand palace itd.

En teden smo preživeli tudi na jugu, točneje v okolici mesta Phuket, ki leži na polotoku v Indijskem oceanu, obdaja pa ga kup zelo lepih manjših otokov, od katerih smo obiskali otok Jamesa Bonda, ki je po snemanju filma "The man with the golden gun" postal turistčno zelo priljubljena točka ter otocje Phi Phi, kjer so pred leti posneli film The beach (glavno vlogo je igral Leonardo Di Caprio). Kot zanimivost naj povem, da na tem otoku palme ne rastejo, zato so jih morali za potrebe filma pripeljati s celine ter jih po koncu snemanja tudi odstraniti. Dva dni smo se namakali v morju s peščenimi plažami, kjer nas je kar nekaj dobilo sončne opekline, vendar smo bili vsi enotnega mnenja, da je bilo kljub temu super. Vecjih zdravstvenih težav v odpravi ni bilo, pojavljale pa so se manjše težave s soncnimi opeklinami ter drisko.

Stik s Slovenijo je bil zelo dober, saj je RutkaNET skoraj vsak dan objavljala sveže novice o odpravi. V primerjavi s tem je bil prejšnji jamboree prava kamena doba. Vecina udeležencev ima tokrat s sabo mobilne telefone, tako da so kar sami poskrbeli za primerno obveščanje svojih staršev o dogajanju na Tajskem.

Doktor Matej Mis je poskrbel za javljanje v radijski program Vala 202 (oddaja "Gori, doli, naokoli") ter radia Ognjišče, tako da je bila radijska pokritost kar na solidni ravni.

Reci, ki pri medijskem pokrivanju dogodka niso bile ravno rožnate, je izkoriščanje edinega cloveka, ki ima dostop do press centra na jamboreeju, za delo v predstavitvenem šotoru naše taborniške organizacije, istocasno pa naj bi spremljal ter slikal še clane odprave na njihovih aktivnostih, pisal clanke za vse mogoče medije (seveda dnevno) ter skrbel za objavo slik (za katere se na moderni liniji porabi vsaj dve uri). Po drugi strani pa je bila diktirana točna politika, kaj se sme objavljati in v kakšni obliki z izgovorom "o zaščiti clanov odprave" - vse slike naj bi pred objavo videl še vodja odprave ter postavil nadnje svoj blagoslov oziroma zahtevo za izbris iz arhiva. Ob teh dogodkih bi vas rad spomnil na zelo znan verz "le cvetje sodi naj Kopitar" našega pesnika Franceta Prešerna ter postavil vprašanje: "Ali za oba vecja medija ZTS (Tabor ter RutkaNET) res velja svoboda izražanja?"

Tone Simončič **Taborniška filatelija**

Z razvojem svetovnega taborništva se je razvijala tudi filatelistična osveščanost. Otroci se že zanimajo, ne le za znamke, pač pa tudi za drugo filatelistično gradivo (spominske kuverte, priložnostne žige, dopisnice vseh vrst, bloke, liste, posebne izdaje ...). Tako ni čudno, da se tudi zadnja leta morda v še večjem obsegu pojavljajo tudi na taborniškem filatelističnem trgu številne izdaje znamk, ki so izdane v špekulativne namene. Je pa tudi res, da zbiralci npr. taborniške tematike zbirajo vse stvari, čeprav gre za komercialne trike. Po drugi strani pa na morebitnih tekmovanjih dvomljive izdaje prinašajo le negativne ocene. Zato govorimo, da zbiramo iz veselja do tematike-taborništva, za "dušo", in ne za medalje.

Ob 20. jamboreeju pričakujemo rekordno število izdaj raznega filatelističnega gradiva, ne le znamk. Če se spomnimo prvih jamboreejev, beležimo zanimive podatke. Ob zletih v Londonu (1920), na Danskem (1924) in spet v Angliji (1929) ni izšla niti ena znamka. Šele na 4. zletu na Madžarskem (Godollo, 1933) izdajo organizatorji serijo 5 znamk z enakim motivom, vendar različnih vrednosti. 5. zlet počastijo Nizozemci kot prireditelji z znamkami, podobno tudi v Nizozemski Indiji. Pozneje izdajajo znamke s skavtskimi motivi le prireditelji zletov: Francija (1947) znamko in maksimum karto, Avstrija (1951) znamko in Kanada (1955) znamko.

100-letnico rojstva Baden-Powella proslavijo z 9. jamboreejem leta 1957 v Angliji, ko izdajo tri znamke. Enake znamke pretiskajo v Bahrajnu in v Katarju, svojo serijo treh znamk pa izdajo na Tajvanu.

Šele ob 12. zletu leta 1967 v ZDA kar 16 držav izda posebno serijo znamk, Američani pa ilustrirano dopisnico. Ob kasnejših zletih se število znamk bistveno poveča. Zato velja tudi večina do tedaj izdanih znamk in vzporednega filatelističnega gradiva za redkejše, na trgu pa dražje.

Od 28. decembra 2002 do 8. januarja 2003 bo na Tajskem 20. jamboree WOSM. Leta 1920 je obiskal Tajsko, tedanji Siam, Baden-Powell, ki ga je sprejel prvi predsednik siamske skavtske organizacije in kralj Siama Rama VI. Ob tej priložnosti so pretiskali s posebnim žigom v pomoč skavtskemu gibanju devet dopisnic in devetnajst znamk (Wild Tiger Corps, znak tigrove glave in napis v siamsčini ali angleščini). To je bila tudi prva serija skavtskih znamk in dopisnic s preti-

20. jamboree (srečanje, zbor, zlet) je mednarodno srečanje skavtov, praviloma vsaka štiri leta na drugi celinii. Jamboreette pa se imenuje lokalni zlet. Ustanovitelj Svetovne organizacije skavtskega gibanja (WOSM) Baden-Powell je ponudil skavtom možnost sodelovanja na jamboreejih, češ, da bi moral vsak skavt vsaj enkrat v svojem življenju doživeti nepozabno bratsko druženje mladih skavtov. To poudarjam zato, ker je izredno visok odstotek skavtskih znamk posvečen prav jamboreejem.

skom za pomoč skavtskemu gibanju.

20. jamboree pa je že postregel s posebnostjo. Po podatkih, ki so nam dosegljivi, so doslej izšli le bloki in nobena samostojna znamka, posvečena jubilejnemu jamboreeju na Tajskem. Kar po dva bloka so izdale države: Dominika, Gambia, Gana, Kirgistan, Mikronezija, Mozambik, Nevis, St. Kitts, Turks & Caicos, Tuvalu, Uganda in Zambija. Po en blok sta izdali Tadžikistan in Turkmenistan. Naštete znamke so že na voljo, zato jih omenjamo. Iz izkušenj vemo, da več načrtovanih znamk ne izide, precej jih pa še kar nekaj mesecev po dogodku pošljejo poštne uprave na trg.

Ob jubilejnem skavtskem zletu na Tajskem je napovedanih kar veliko število izdaj. V živo so srečanje skavtov z vsega sveta spremljali tudi naši taborniki.

LUČ MIRU

Dunaj

Maribor

Ljubljana

Bled

RAJ in RKJ

Nosilka Ana na vlaku iz Maribora v Ljubljano

V parlamentu

Pri nadškofu ...

... in pri predsedniku

Poslanica

Dar sosedu za več miru v naših srcih
Sem Luč miru iz Betlehema. Prihajam iz kraja, od koder je pred več kot dva tisoč leti zasijala svetu velika Luč. Nekateri ga imajo za izrednega človeka, drugi za izjemnega učitelja, mnogi ga sprejemajo za svojega Odrešenika. S seboj prinašam prvo sporočilo Njegovega prihoda: "Mir ljudem na Zemlji."

Moj letošnji prihod želi usmeriti vašo pozornost na bližnje. Poznam vaša prijetna druženja s tistimi, ki živijo v oddaljenih krajih in s katerimi se srečujete le občasno. Težje je ustvarjati prijetne odnose s sosedi, sodelavci in celo s tistimi, s katerimi si delite dom.

Prihajam v roke vsakemu izmed vas kot darilo za vašega bližnjega: da vaše dobre odnose še utrdite, da odgrnete zastor nepoznanstva do tistih, s katerimi ste si tuji, da znova stopite do tistih, ki ste se jih do sedaj morda izogibali.

Vsem, ki me boste razdeljevali, zagotavljam: bolj me boste delili, več bo miru v vaših srcih!

Podaj mi roko in pojdiva v gore,
v čudovito naravo naše dežele.
Vzemi to Luč, da ti ogreje srce,
da na svetu bo mir in veselje!

Več o luči miru
lahko preberete na spletni strani
lmb.skavt.net

Organizatorji akcije Luč miru iz Betlehema v letu 2002 so: Združenje slovenskih katoliških skavtinj in skavtov - ZSKSS (nosilec projekta) in soorganizatorji Zveza tabornikov Slovenije (ZTS), Zveza bratovščin odraslih katoliških skavtinj in skavtov (ZBOKSS), Mladinski ceh, Društvo MMM - stičišče mladih ter številne druge mladinske organizacije.

50 LETZapisal: Aleš Cipot,
foto: arhiv in AC

50 let taborniškega vetra v Murski Soboti

"Letos mineva 50 let, odkar je preko ravníc Prekmurja zavel Veseli veter," je na decembrski slavnostni akademiji povedala Dragica Velnar, rojena Kac, ustanoviteljica in prva starešina rodu; tri leta po ustanovitvi rodu, leta 1955 pa napisala: "Radi se spominjamo uspehov, ki smo jih kdaj dosegli, še bolj smo srečni, kadar so ti uspehi plod ne le enega samega človeka, pač pa velike družine."

"Vsako srečanje, pa naj bo po še toliko letih, je vedno prijetno, vsak še vedno čuti, da se lahko zanesemo drug na drugega ..." so bile besede ustanoviteljice Veselega vetra Dragice (Kac) Velnar.

In res, bila je prava starosta številnih družini. V družini, ki jo je pot življenja ponesla po celi Sloveniji, je danes ime Milana Kučana najbolj znano. A bilo jih je mnogo; prvi načelnik Oto Norčič, žal, slavnostne akademije ni dočkal. Usoda je bila hitrejša. Taborniška družina je ime Murske Sobote in Prekmurja ponesla ne le po celi Sloveniji, temveč po celi Jugoslaviji. Zleti na Okroglici, v Beogradu, na Palah so le delčki ce-

Leta 1955 se je na taboru v Martuljku zbrala večina takratnih predanih tabornikov Veselega vetra, z Dragico Kac, Zlato Cafuto in mamo pisatelja Branka Šomna, Rozalijo (druga, tretja in četrta z leve v zgornji vrsti) na čelu

lotnega mozaika. Dragico Kac so službene obveznosti oddaljile od Murske Sobote in nasledila jo je Zlata Voros, rojena Cafuta. In zgodba se je nadaljevala.

Sedaj pa pesem nam zapoj,
veseli veter, veseli veter,
veseli veter!
vsa morja in gore
prejadral si v poletju
in slišal pesmi vsega si sveta.

Prišla so 60-ta leta in taborniška misel se prične širiti po širni prekmurški ravnici. Najprej na I. osnovni šoli v Murski Soboti, ki so jo obdajali neskončno visoki topoli, tako značilna drevesa za panonske drevorede. Nova enota, ki je nekaj let delovala kot četa Veselega vetra, se je imenovala... Vitki topoli. Dragica in Peter Juteršnik, starosta in načelnik Topolov, sta ob pomoči ostalih taborniških vodij vzgojila nov rod tabornikov. Preko svojega sina in hčerke je v taborništvo vstopil Jože Vild -

Več kot desetletje je bil najbolj priljubljen taborni prostor Veselega vetra ob Blaguškem jezeru in večina njih pod starešinstvom Jožeta Vilda - Čiota (drugi z desne); tudi tega iz leta 1977.

Čio, poznejši starešina Veselega vetra, Zveze tabornikov občine Murska Sobota, pomurske področne zveze in drugih funkcij, ki jih je marljivo opravljal. V podjetju Pomurski tisk so ustanovili četo Tiskarski škrati, kar sicer ni osamljen primer v Sloveniji, vsekakor pa je svojevrsten fenomen. V tem času so zelo poznani in množično obiskani zbori pomurskih tabornikov, lokostrelsko prvenstvo Prekmurja in številna letna taborjenja odredov ob morju v Istri.

Daj, zapoj nam o gorah visokih,
daj, zapoj nam o tajnah morja!
In kar ptice govore,
ko čez širo no dalj lete
in o smelih, velikih ljudeh.

A piš Veselega vetra ni ostal osamljen, saj so se mu poleg Vitkih topolov kmalu pridružili še Črni telohi - nekoč najuspešnejši murskosoboški odred na taborniških tekmovanjih in hkrati najstabilnejši odred v dolgih, skoraj 30-tih letih samostojnega delovanja, od srede 60-tih, do začetka 90-tih. Herman

Šticl je prebudil Črne telohu in jih postavil na noge.

onec 60-tih profesorica Barica Kralj zbere skupino taborniških navdušencev na srednji medicinski šoli in poimenovali so se Žitne plavice. Peter Brunec je leta 1973 na III. osnovni šoli, tik zraven srednje medicinske šole, ustanovil nov taborniški odred. Imena niso izbirali

dolgo. Ob modrišu na poljih uspevajo zelo opazni rdeči maki. Petra Brunca je na starešinski funkciji kmalu zamenjal Herman Šticl in Rdeči maki postanejo konec 70-tih let znani in uspešni daleč naokrog.

Taborništvo je bilo v močnem zagonu po celem Prekmurju, v številnih krajih: Bakovci, Gornji Petrovci, Mačkovci, Rogašovci, Fokovci, Prosenjakovci, Puconci, Grad, Bogojina, Kančevci, Moščanci. V čarobnih 60. in 70. letih je svoje poslanstvo opravljala tudi Zveza tabornikov občine Murska Sobota in pomurska področna zveza. Nika kor ni zanemarljivo dejstvo, da je vsak izmed murskosoboških odredov v tistih časih štel krepko preko 100 članov, tudi preko 200, kar je za majhno Mursko Soboto pomenilo skoraj 1000 tabornikov v mestu.

A vsaka srečna zgodba se enkrat konča. V 80-tih se je tudi taborniška v Murski Soboti. Nekaj tabornikov je pre-

Z obiskom je soboške tabornike počastil starešina ZTS Mitja Lamut in podelil različna priznanja predanim tabornikom.

Kdor se hoče boriti za zmago,
ta naj vstopi v naše vrste!
Če vesel si, se smejiš,
z voljo vse si priboriš
in kar vztrajno iščeš to dobiš.

nehalo z aktivnim delovanjem, Tomo Bošnjak in Peter Brunec sta mnogo prebrano umrla in v teh letih se je taborništvo znašlo v nezavidljivem položaju. Nekoč odredi so spremenili nazive v čete in se združili pod imenom prvega - Veselega vetra.

Vedeli so, da se minuli časi nikoli ne bodo vrnil. A potrebno je bilo gledati v prihodnost in se veseliti novih doživetij, novih uspehov in ne žalovati za prelepo preteklostjo. Zlet v Medvodah in Vesela srečanja MČ v Murski Soboti ob prelomu iz 80-tih v 90-ta sta bila nekakšni prelomnici. Nastali sta novi taborniški enoti v Tišini in Ljutomeru, še pred tem ustanovijo četo Romov v romskem naselju Pušča pri Murski Soboti, s prvotnim imenom 25. maj in poznejšim Zeleni hrast.

V tem času je rasla nova generacija. Generacija, ki je v pravkar minulemu letu pripravila nekaj odmevnih aktivnosti v počastitev 50-letke. Pričelo se je s postavitvijo spletnih strani (rvv.rutka.net), nadaljevalo z gostitvijo seje starešinstva ZTS in sprejemom Lučke miru za celotno taborniško populacijo Slovenije v Murski Soboti, taborniškimi festivalom, z 10. zborom tabornikov

Podaj mi roko in pojdiva v gore,
v čudovito naravo naše dežele.
Vzemi to Luč, da ti ogreje srce,
da na svetu bo mir in veselje!

Najuspešnejša generacija Rdečih makov na mnogoboju leta 1979, ki se je izklesala pod vodstvom Petra Brunca in Hermana Štica, nesebično je velik delež prispeval tudi Dane Katalinič.

Pomurja, organizacijo ROT-a in nazadnje slavnostno akademijo. Mnogi nekdanji taborniki so se z veseljem odzvali vabilu in se, nekateri tudi po 40-

tih letih, ponovno srečali. Stiski rok, objemi so bili zelo ganljivi in pristni in vsi, ki so organizirali akademijo, so globoko v sebi čutili resnično zadovoljstvo.

Za sedanjo generacijo prihaja že nova, od katere si v Murski Soboti veliko obetajo.

Helena Murgelj, RGT

KEKČEVA DEŽELA

Novomeški taborniki v Kekčevi deželi

Brinceljnova kočča

Pogovor s teto Pehto

Ajdovi žganci in mleko pri Kekčevem domu

Rod gorjanskih tabornikov je za vse, ki so bili člani taborniške organizacije v preteklih letih, prvo oktobrsko soboto organiziral izlet v Kekčevo deželo in dolino Tamar.

Več kot 40 tabornikov se je z avtobusom odpeljalo proti Gorenjski. Iz Kranjske Gore so najprej po skrivni poti potovali s kombijem, nato pa še peš. Med potjo so se ustavili pri Bedančevi in Brinceljnovi kočči, kjer so oba junaka tudi srečali. Teta Pehta je bila kljub temu, da se je gugala, zelo zgovorna in skupaj z Brinceljnom jih je odpeljala do Kekca in njegovega doma. Tu so se okrepčali z ajdovimi žganci in mlekom. Po prijetnem srečanju z junaki Vandotovega dela o Kekcu so se odpravili še v Planico, kjer so si ogledali skakalnico velikanko, nato pa peš nadaljevali pot po slikoviti dolini Tamar, kjer so se okrepčali z joto.

ZNOT 2002

Sašo Jenko

Kako se znajti ponoči v polarnem mrazu

Vneto sem vsak dan gledal vremensko napoved. Ali bo dež, ki je v dneh pred tekmovanjem grozil, da bo spremenil prst v blato, sploh prenehal? In ali bo prva beseda v kratici tekmovanja (zimsko) upravičila svojo vlogo? Na srečo organizatorjev letošnjega, že petega po vrsti, Zimskega Nočnega Orientacijskega Tekmovanja se je vse izteklo, kot smo si želeli. Dež je prenehal in zapihal je mrzel veter tam nekje iz Ukrajine, da je imel človek občutek, kot da se nahaja sredi Sibirije.

V noči s 7. na 8. december se je v kraju Pre-serje pri Radomljah zbralo 41, kot se je kasneje izkazalo, zmrzovanja željnih ekip, da se spopa-de s progo. Konkurenca je bila najhujša v GG in PP kategoriji, saj se je v prvi za čim boljšo uvrstitev spopadlo 19 ekip, v drugi pa le ena manj. Po uvodnem topo testu se je vsaka od ekip odpravila v z burjo preprihano noč. Na pro-gi so se eni bolj drugi manj znašli s ciljanjem puščic v tarčo za pikado, pravilnim prihodom pod kotom, prehodom minskega polja. Svoje sive celice so ekipe gubale z reševanjem vprašanj IQ testa, poleg tega so ob prehodu med dvema KT iskale od grenkega življenja ubegle-ga Joškota in mu nudile prvo pomoč od dolge-ga tavanja po gozdu. Za nameček pa so morale pokazati še svojo spretnost ob vtikanju okoli pasu navezanega žeblja skozi vrat steklenice in nato zadeti žogo v koš po poprejšnjem vrtenju okoli palice. Ekipe PP in grč so morale napiha-ti čim več balončkov in jih v celem stanju pri-nesti na cilj (to panogo smo kasneje razveljavi-li, ker je zmanjkalo balončkov). Grče, kot najiz-kušenejši taborniki, so se poprijeli še z dodatno IQ nalogo. Po uspešno prehojeni progi pa so ekipe na večernem dogodku pomagale svetov-no znanemu mojstru karateja na čim bolj izvi-ren način premikastiti namišljenega sovražni-ka.

Tako se je noč počasi prevešala v mrzlo ju-tro in le najbolj vztrajni so dočakali razglasitev rezultatov. V GG kategoriji je zmagala ekipa Bobri iz RBS iz Ljubljane. V kategoriji PP je v fotofinišu zmagala ekipa KPD Zenica iz ZR iz Ljubljane, v kategoriji grč pa je zmagala ekipa Močne ukane 2003 iz RDR iz Medvod. Čestita-mo vsem sodelujočim ekipam. Posebej bi ome-nil ekipo planincev iz Dravograda, ki se je od-ločila preskusiti svoje orientacijsko znanje, in pa ekipo iz Velenja, ki je bila sestavljena pretež-no iz netabornikov. Obe sta se odlično izkazali.

Za konec bi se rad zahvalil vsem sodelujo-čim ekipam in sponzorjem, ki so omogočili iz-vedbo tekmovanja. Naslednje leto pa v boj za nove zmage!

OBISKI

Iris Skrt Dina

RUŠEVCI V PREKMURJU

ali "Idemo f Prekmurje z rašuškof bilice gest"

Včasih imajo vodniki in aktivne grče toliko dela v svojem rodu, da jim zanje preprosto zmanjka časa. In potem pride trenutek, ko si rečejo - dovolj, potrebujemo vsaj en vikend in to le zase! Prav takšen vikend smo si v rodu Snežniških ruševcev iz Ilirske Bistrice privoščili od 22. do 24. novembra.

Seveda se je najprej morala poroditi ideja. No, v resnici se je rodila že pred meseci, ko smo ugotovili, da je ta naša deželica, imenovana Slovenija, tako zelo majhna, mi pa mariskje sploh še nismo bili. Še posebej neznan nam je bil severovzhod. In natančno to je botrovalo odločitvi o destinaciji. Naš cilj - Pomurje. No ja, vsekakor ni bilo samo Pomurje kot del Slovenije tisto, ki nas je pritegnilo. Tu so še pomurski taborniki, s katerimi se Bistričani prav dobro razumemo.

Od ideje in določitve destinacije naprej ni bilo nič več težko. Nekaj telefonskih klicev, nekaj elektronskih pisem in Rod Veseli veter iz Murske Sobotice je postal naš gostitelj. Ruševci pa smo tistega 22. novembra zvečer, po šesturnem potovanju s postankom v Domžalah, kjer

se nam je pridružila Tanja, daljšim prisilnim postankom v prometnem zastoj pri Trojanah in "marendi" pri Markotu v Rogozi pri Miklavžu, srečno prispeli na bencinsko črpalko v Murski Soboti. Natančno od tu naprej smo zares postali taborniki-turisti, saj nas je v svoje roke vzel Aleš Cipot, ki ima poleg vseh ostalih talentov očitno tudi izrazit smisel za turistično vodenje.

Naše spoznavanje Prekmurja se je začelo pri Zvezdi. Stavba v središču Murske Sobotice ni znana samo po pivnici in domači pivovarni, pač pa je na njenem pročelju tisti

balkon, s katerega je 29. maja 1919 Vilmoš Tkalec razglasil tridnevno slovensko delavsko tvorbo, imenovano Murska republika.

Pozneje smo Mursko Sobotico zapustili, saj smo se odpeljali na Vanečo, kjer smo bili v Spominskem domu NOB tudi nastanjeni. Vendar pa se je naš prvi prekmurski večer zaključil šele po narzku in kozarčku pristne domače kapljice v bližnjem vinotoču.

Sobotno jutro nas je pozdravilo s soncem in že takoj napovedalo čudovit dan. Pot nas je najprej vodila v Bogojino na ogled Plečnikove cerkve, ki je bila zgrajena v letih 1924-27. Nato smo se po cesti, ki je vodila po obronkih Gorického, peljali proti Bukovniškemu jezeru.

Mogoče bi bilo pošteno omeniti, da nam Ruševcem pravilno naglaševanje slehernega prekmurskega kraja nikakor ni uspevalo. Še najbolj se je obnesla Vidina teorija. Ta je zavzemala stališče, da vse izgovoriš "kor lepu po domače sz francwskmi elementi".

Ob Bukovniškem jezeru so pred leti skupaj taborili pomurski rodovi, danes

pa je okolica vse bolj skomercializirana. Narava je sicer čudovita in je okolico jezera prepojila z energijami, ki nas sproščajo, pomirjajo in revitalizirajo. Na 26 zdravilnih točkah blagodejnega zemeljskega sevanja moramo stati predviden čas in tako lahko zdravimo praktično vsak del telesa. Poleg tega pa tam iz izvira Sv. Vida teče voda, ki blagodejno vpliva na oči. Nekateri so baje, kot pravijo domačini, s pitjem te vode in umivanjem z njo celo spregledali.

Tudi mi smo pridobili energijo in zato lažje nadaljevali pot v Filovce na ogled lončarske delavnice. Potem pa smo pohiteli še k Muri. Jesenski dnevi so kratki in želeli smo izkoristiti čim več dnevne svetlobe. Še zadnji plavajoči mlin na Muri pri Veržehu nas je navdušil s svojo avtentičnostjo in dobesedno pobeljeni od moke smo se namenili še k bližnjem brodu na Muri pri Ižakovcih.

Trnouca sprva sicer nismo mogli spraviti na brod, ker ni želel, da bi se brodar zaradi nas mučil z veslanjem. Strah je bil vsekakor odveč. Brod doseže sosednji breg s pomočjo Murinega toka in nam sicer nerazumljive, a očitno zelo preproste tehnike. Brodar pa je imel še vedno dovolj časa, da nas je vse skupaj kar med plovbo fotografiral.

Na Otoku ljubezni v neposredni bližini broda smo si privoščili pravo Bujraško malico in mimogrede ugotovili, da se bliža noč, mi pa si sploh še ni-

smo ogledali samega mesta, Murske Sobotе. Torej - vzeli smo pot pod noge oziroma bolj pod kolesa avtomobilov in se ustavili šele ob murskosoboški kinodvorani. Od tam smo se sprehodili skozi Park miru, največji mestni park, v katerem stoji renesančni dvorec. Sreča je bila na naši strani - ravno v tistem času je v dvorcu sklenil zakonsko zvezo mlad romski par in za nekaj trenutkov smo postali naključni svatje. Mimo ribnika in skozi drevored smo prišli do evangeličanske cerkve, zgrajene v letih 1907-10, in potem nazaj čez cesto do Spomenika zmage s kipoma slovenskega partizana in sovjetskega vojaka. Ti dve vojski sta namreč aprila 1945 skupaj osvobodili Mursko Soboto.

Pred vrnitvijo v našo bazo na Vaneči smo se odpeljali še do romskega naselja Pušča. V Prekmurju prebivajo Romi v več kot 40 naseljih v stalnih bivališčih in imajo večinoma lastne dohodke. Romi v Pušči pa so še posebej dejavni, saj se združujejo v vrsto društev. Ravno ko smo tam v gostilni pili poživiljajočo kavico, so v novicah na lokalni televiziji poročali o ustanovitvi nogometnega kluba v Pušči.

Vrnitev na Vanečo vsekakor ni pomenila tudi počitka. Dneva še zdaleč ni bilo konec, čeprav je Prekmurje že davno zajela tema. Lučke naselij v okolici so pričarale praviljično vzdusje, mi pa smo se lotili priprave večerje. Čeprav

mo sprva nameravali kuhati prekmurški bograč, je kasneje prevladala druga alternativa. Ruševci smo na čisto drugem koncu Slovenije našim Prekmurcem v zahvalo skuhalo našo bistriško "ljudsko" jed - "krompir u zjvnci".

Navdušenje je bilo veliko, ostalo ni nič, prekmurški Tomaž pa je kasneje izjavil, da je bilo boljše od "bujte repe". Nekako v tem času so se nam pridružili še Prleki (RVP Ljutomer) in ob spremljavi kitare smo prepevali dolgo v noč.

Nedelja. Obisk evangeličanske maše je splaval po Muri. Nedeljsko jutro se je že krepko nagibalo v dopoldan, ko se nam je uspelo izmotati iz spalnih vreč. Bližalo se je neizprosno slovo. Še pred tem pa smo vsekakor želeli pojesti še kos gibanice. Naši želji je bilo ustrezno v slaščičarni znanega hotela v središču Murske Sobotе. Potem pa ... Še zadnja skupna fotografija, objemi, stiski rok in obljube, da se kmalu spet vidimo. Saj vsi veste, kako težko se je posloviti od taborniških prijateljev.

P.S.: Vsi člani ruševske odprave v Prekmurje se zahvaljujemo Alešu C., da nas je prenašal, ustregel vsem našim željam in zahtevam, bil nadvse dober vodič in nam s pomočjo še drugih murskosoboških tabornikov omogočil čudovit vikend. Hvala Vedrim Prlekom za zabavno preživet večer ob kitari in poseben pozdrav Tomažu, ki "teka okoli hiše, počne razne stvari in se izdaja za ventilator".

PROSTOVOLJCI

Pugy

Bogastvo bodo izkušnje in nova poznanstva

Na prostovoljno delo v Luksemburg

"Luksemburški skviti iščejo tabornika, ki bi naslednje pol leta preživel v Luksemburgu v okviru projekta Evropske prostovoljne službe", je bil prvi oglas, ki je konec septembra lani opozoril na življenjsko priložnost. "Starost je omejena na 18 do 25 let, potrebno je slovensko državljanstvo in dobro znanje vsaj enega od jezikov sporazumevanja (angleško, nemško, francosko). Prostovoljec nima nikakršnih stroškov (dobi celo nekaj mesečne žepnine), seveda pa se od prostovoljca(-ke) pričakuje maksimalna angažiranost pri opravljanju konkretnih nalog (velik del bi potekal na področju sodelovanja in priprave tabora 2003 v Sloveniji) v dobro gostiteljske organizacije. Gostitelji poleg bivanja zagotovijo tudi intenzivni tečaj njihovega jezika."

Potem se je kolesje začelo premikati in prišla so prva poizvedovanja in kmalu tudi prijave (končne so bile tri). Gostitelji so na podlagi motivacijskega pisma opravili izbor in izbrali Andreja Lozarja, 22 letnega študenta strojništva iz Ljubljane, bolj poznane pod imenom Silos.

Od kod sploh taborniško ime Silos?

Pri nas v rodu je tradicija, da mora tabornik ime, ki si ga je izbral, zagovarjati pred celim tabornim ognjem. Ta "komisija" je zelo stroga in največkrat pride do tega, da množica taborniku podeli ime, ki si ga ni sam izbral. Tako je bilo tudi v mojem primeru. Na svojem prvem taboru sem imel veliko problemov z žulji, zato sva si z mojim zagovornikom izbrala ime Žulj, ki pa ostalim ni bilo všeč, ker naj bi bil preveč mevžast. Ker sem že takrat rad pojedel vse kar je bilo na mizi, so me proglasili kar za Silosa.

V motivacijskem pismu si zapisal, da si samozavesten, zaupaš vase in si odprt za nove ideje. So te lastnosti vplivale na tvojo odločitev, da sodeluješ v projektu Evropske prostovoljne službe?

Naštete lastnosti so pogoj, da se lahko človek sploh odloči za sodelovanje v takem projektu. Kdor ni odprt za dojetanje drugih kultur, nima v tujini kaj iskati. Če človek, ki pristopa k takemu projektu ni samozavesten in ne zaupa vase, se lahko njegovo življenje v tujini prej spremeni v muko, kot pa užitek in pozitivno življenjsko izkušnjo.

Luksemburg; kaj pričakuješ od osemmesečnega bivanja v najrazvitejši evropski državi?

Gotovo ne bom prišel domov finančno bogatejši. Moje bogastvo bo temeljilo na izkušnjah, ki jih bom pridobil v tem času in teh bo verjetno veliko. Kolikor sem se pozanimal o

Luksemburgu iz različnih virov, je država tudi kulturno-zgodovinsko bogata. Glede na razvitost države pričakujem boljše pogoje za delo (100 % se bom lahko posvetil svojemu delu), saj se mi ne bo potrebno obremenjevati z ostalimi življenjskimi zadevami. Pričakujem odprte in prijazne ljudi, saj je to značilno za majhne narode.

Kako si predstavljaš življenje; kako si ga boš organiziral?

Kolikor vem do sedaj, bom živel v glavnem mestu v najetem stanovanju. Večino nalog bom opravljal na sedežu Zveze luksemburških skavtov (LGS). Preko vikendov se bom udeleževal tudi različnih aktivnosti (srečanj, sestankov, usposabljanj, predstavitev ...). Svoj prosti čas bom izkoristil za ogled države in seveda delov sosednjih držav, saj je Luksemburg majhna država, tako da nobena meja ni daleč.

Kakšna bo tvoja naloga, kaj konkretno boš počel?

Opis mojih nalog še ni čisto izoblikovan. Kolikor vem do sedaj, bom sodeloval v ekipi za izobraževanje odraslih. Sodeloval bom z lokalnimi rodovi pri pripravi aktivnosti, velik del nalog pa bo seveda na pripravi taborjenja Luksemburžanov v Sloveniji letos poleti.

Hkrati bom tudi vezni člen pri različnih načinih sodelovanja naše in njihove nacionalne zveze in posameznih enot.

Omenil si taborjenje v Bohinju; Kakšna priložnost se ponuja slovenskim tabornikom kot udeležencem tega tabora?

To taborjenje je velika priložnost za tabornike, da se udeležijo večjega tabora z vrstniki njihove starosti in pridobijo prijatelje iz tujine. Ta starostna skupina v rodovih ima ponavadi na taborjenjih že delo z mlajšimi člani (vodništvo), tu pa se lahko posvetijo le sebi in prijateljem. Na taborjenju bo organiziranih veliko aktivnosti, tudi takih, ki veljajo že za "ekstremne" in ponavadi niso v tako velikem številu zastopane na naših taborjenjih. Vsekakor je to edinstvena priložnost, ki se ne ponudi vsak dan, bomo pa takih sodelovanj poizkusili pripraviti še več.

V tem času boš nekakšen ambasador Slovenije; imaš ideje, kako na najboljši možni način predstaviti slovensko taborništvo?

Tabornik sem že kar nekaj časa in tako v taborništvu "do vratu", zato bom taborništvo znal tudi zanimivo predstaviti. Taborništvo bom v Luksemburgu promoviral na njihovih tečajih za vodje in v vsakdanjem stiku s posamezniki in lokalnimi enotami. Dobro ime naše organizacije in

Te zanima prostovoljno delo v tujini? Pri tem ti gostiteljska organizacija poleg urejenega bivanja, prehrane in delovnega okolja ponuja številne priložnosti za nabiranje novih izkušenj in lastno napredovanje. ZTS članicam in članom starim od 18 do 25 let ponuja možnost za prostovoljno delo v državah EU in še nekaterih pridruženih članicah. Prvi korak je poiskati gostiteljski projekt, ki te zanima. Najdeš ga na www.sosforevs.org. Potem pokličeš ZTS (Pugy) in se dogovoriš za nadaljnje korake.

Slovenije kot take bo neposredno povezano z mojim delom in vtisom, ki ga bom tam pustil in tega se zelo zavedam.

Kakšno bo konkretno povezovanje med skupinami?

Zagotovo bom pripravil teren in poiskal čimveč skavtov in enot pripravljenih za nadaljnje sodelovanje s taborniki in rodovi iz Slovenije. Potem se bodo morali javiti le še naši interesi in sodelovanje bo lahko steklo.

Kako boš izkušnje, poglede in znanje "»vnovčil" po vrnitvi v Slovenijo?

Izkušnje, ki jih bom pridobil, in obzorja, ki jih bom razširil, bodo dobra popotnica za življenje. Koristile mi bodo za mojo osebnostno rast, seveda pa ima sodelovanje pri takšnem projektu tudi "marketinško" vrednost: npr. pri iskanju zaposlitve, sodelovanju pri prihodnjih podobnih projektih, participacija na ostalih področjih naše družbe ...

Osem mesecev je kar dolga doba; boš pogrešal prijatelje, tabornike, slovensko taborništvo?

Zagotovo ne bo enostavno. Sedaj, ko je do odhoda le še slab mesec, prihaja za menoj, koliko zadev taka odsotnost potegne za seboj. Glede na mojo aktivno funkcijo v rodu in območju je bilo treba poskrbeti za kar precej stvari. Že sedaj mi je žal, ker se ne bom mogel udeležiti nekaterih aktivnosti in sodelovati pri organizaciji le teh. Samega taborništva najbrž ne bom pogrešal, saj se bom le na drugi lokaciji ukvarjal s podobnimi zadevami. Prijatelje bom seveda pogrešal, vendar pa take odsotnosti naredijo dobra prijateljstva še boljša, saj le takrat, ko ti je nekaj odvzeto vidiš, koliko ti v resnici pomeni. Seveda pa je tu tudi internet, ki danes naredi razdalje manjše kot so sicer.

Silos, veliko uspeha in predvsem bogastvo izkušenj!

P.S.: Silos se bo seveda iz Luksemburga za Tabor še večkrat oglasil.

Pet razlogov ZA udeležbo na taboru z Luksemburžani v Bohinju:

Jurij Tihelj, vodja priprav na tabor v Sloveniji

1. Ker bo lepo vreme in nas ne bo zeblo kot nas te dni.
2. Ker bodo fantje in dekleta manj oblečeni kot drugače - ker bo toplo.
3. Ker vsako poletje gledate isti hrib ali pa vsaj iste face.
4. Ker vam ne bo potrebno reševati nalog iz matematike.
5. Ker imate že poln "kufri" svojega zoprnega starešine.

No in še drugih 5 razlogov:

1. Ker bodo naši gostje fantje in dekleta skavti iz Luksemburga, ki so po izkušnjah z Zleta ZTS v Tolminu izredno zabavni, domiselni in kot se reče - ful kul stari eja.
2. Ker bomo počeli take zadeve, ki jih ponavadi zaradi cene in zahtevne organizacije ne počnemo (kanjoning, rafting, plezanje, kolesarjenje ...).
3. Ker bomo pomagali ljudem v Bohinju in naredili nekaj koristnega, ob čemer se boste lahko zares dobro počutili, ne bo pa to samo delo ampak zdrava zabava polna prahu in potu ...
4. Ker boste dobili nove ideje za preživljanje časa v taborniški družbi, nove ideje pri delu z vodom, nove ideje v taborniški organizaciji in ker vam bo taka izkušnja obogatila življenje - odprla oči in umaknila prepreke, ki jih čutimo ko pomislimo na tuje dežele.
5. Ker boste lahko z ljudmi z nekoliko drugačnimi navadami in kulturo navezali tako dobre stike, ki vam bodo zagotovo pustili vtise za celo življenje. To ne bo bežen stik z enim izmed tisočih kot na jamboreeju, ampak s prijatelji, ki jih boste brez težav lahko še kdaj obiskali - če ne še kaj več.

IN MEMORIAM

Taborniki rodu Severnica smo se v ponedeljek, 16. decembra 2002 na mariborskem pokopališču poslovili od našega staroste, Marjana Letonje - Tineta.

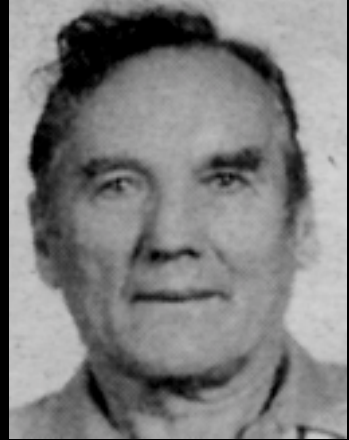
Svoje življenjsko poslanstvo, ki je resnično posvetil vse svoje življenje, je pričel pred mnogimi leti, davnega 1957. Takrat se je odločil, da bo vzgajal otroke in mladino v duhu narave in vrednotah poštenega in dostojanstvenega človeka v šoli življenja imenovani Severnica.

Bili so vzponi in padci, veseli in žalostni trenutki, velikokrat tudi naporni, vendar njegova vztrajnost ni popuščala in v šolo življenja so prihajali otroci in mladina. Na stotine, tisoče nas je bilo v vseh teh letih in prepričani smo, da smo ti danes vsi hvaležni. Hvaležni za vse izkušnje in vrednote, ki nam jih je dal, tako na vodovih srečanjih, izletih, taborjenjih ...

Vrednote, kot so poštenost, vztrajnost, samozavest, nesebičnost, iznajdljivost, ki jih danes s pridom uporabljamo v vsakdanjem življenju, ki je prav zaradi tega lepše, lažje, radostno, igrivo.

Vzgajal in učil nas je ljubezni do ljudi, ker nam je venomer poudarjal, da ne smemo delati razlik in da je vedno potrebno pomagati pomoči potrebnim ljudem, da je vsak dan potrebno opraviti eno dobro delo.

Še enkrat hvala za vse te nauke, ki niso bili zgolj teoretični, saj jih je vedno podkrepil z zgledom. Spremljali smo njegove organizacijske podvige pri organiziranju akcij in se pri tem pridno učili. Vseh ne moremo naštetih, a naj omenimo le tri največje: Maribor - Praga - Beograd s kolesi leta 1979; Maribor - Beograd

osemnajstidnevni pohod na prireditev ob dnevu mladosti leta 1982; Maribor - Beograd s kolesi na zlet Zveze tabornikov Jugoslavije leta 1987.

Za svoje delo je bil nagrajen s številnimi najvišjimi priznanji Zveze tabornikov Jugoslavije, pozneje tudi Slovenije, ki jih je nemogoče naštetih in ki so mu dala moralno priznanje in spodbudo za nadaljnje delo.

Prepričani smo, da smo edino pravo in največje priznanje za njegovo delo mi, njegovi taborniki, za katere je žrtvoval ves svoj čas. Hvaležni smo mu in obljublamo, da bomo njegovo poslanstvo negovali in širili še naprej v šoli življenja, imenovani Severnica.

DRAGI TINE, HVALA TI ZA VSE!

SPECIALNOSTI

Pugy

Specialnosti so dobile krila Nov zagon za delo na področju taborniških znanj

V zadnjem času je tudi na področju specialnosti v jadra zapihal nov veter; seveda še kako potreben glede na dejstvo, da se v rodovih ta del osnovnega programa slabo izvaja, s tem pa znanje vodnikov in interes za dodatna specialistična znanja drastično upada.

V jesenskem času so nekateri člani skupin, ki se ukvarjajo s specialnostmi, sodelovali na posvetu KVIO, srečanje specialistov v novembru pa je dalo številne odgovore na vprašanja o namenu, motivih in načinu bolj intenzivnega delovanja na področju specialnosti. Na nekaj ključnih vprašanj smo v nadaljevanju strnili odgovore.

Kakšen je namen specialnosti?

Namen specialnosti v ZTS je v prvi vrsti omogočiti članicam in članom v vseh starostnih obdobjih osebni razvoj skozi okvir "taborniških" dejavnosti - specialnosti (izbrane specialnosti naj bi mlade še posebej pritegnile oz. predstavljale razlog za njihovo vključevanje). Poleg tega pa želimo razvijati določene taborniške veščine, spretnosti in odnos, ki so za taborništvo še posebej pomembne (prepoznavnost, zaščitni znak*) in predstavljajo orodje za dosego poslanstva organizacije.

* Anketa, ki smo jo opravili med mladimi srednješolci (ki niso člani organizacije) v letu 2001 je pokazala, da so ob besedi "taborništvo" najpogosteje dobili naslednje asociacije: narava (23), tabornjenje (15), čudovito doživetje (11), prijateljstvo (10), taborni ogenj (9), nekaj dobrega (8), zdravo življenje (7) ... vzorec n = 136.

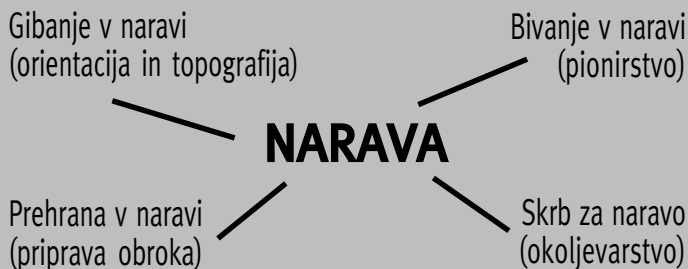
Kakšni so razlogi (motiv)?

Najpomembnejši je osebna rast (individualni vidik); to pomeni skrb za zdrav način preživljanja časa v naravi (telo), iznajdljivost, ustvarjalnost, odgovornost (razum), povezanost - sku-

pinska moč, krepitev skupinskega duha (čustva), trajnostni razvoj in skrb za naravo (okolje), ozaveščanje lastnih odlik (značaj) in samopotrjevanje ter samouresničevanje (iskanje). Identiteta in prepoznavnost organizacije pa je pomembna z vidika organizacije in predstavlja orodje za doseganje poslanstva.

Kako se to izvaja (kdo so nosilci)?

Najprej so to članice in člani (vseh vej), ki jih ta tematika v okviru osnovnega programa zanima - vodniki in vodje klubov v rodovih zagotavljajo seznanjanje in poglobljanje s tematikami področja specialnosti. Potem so to vodniki, ki izvajajo program v vodu ter načelniki družin, klubov, čet in rodov, ki nudijo podporo - znanja pridobivajo v obliki vsebin in dodatnih znanj na usposabljanjih za vodnike in vodje. V tej verigi igrajo pomembno vlogo tudi specialisti ter inštruktorji specialnosti, ki popotnicam in popotnikom ponujajo možnost za dodaten razvoj na tem področju (usposabljanje za specialista in

inštruktorja specialnosti), hkrati pa zagotavljajo prenos znanja na vse zgoraj omenjene. ZTS (komisije, delovne skupine) skupaj z območnimi in rodovimi strukturami za dosego namena organizira številne dejavnosti (tekmovanja, mnogoboji, taborjenja ...) za praktično delo in "trening" pridobljenih znanj in spretnosti na področju specialnosti.

Specialnosti predstavljajo določen vsebinski okvir?

Okvir vseh specialnosti je narava; življenje v naravi in skrb za trajnostni razvoj oz. ohranjanje narave.

In kakšni so konkretni koraki v prihodnosti?

Potrebno bo pregledati osnovni program in poiskati vse aktivnosti, ki vodijo (kot vzgojni okvir) na posamezno področje specialnosti in jih nato prilagoditi za posamezno starostno vejo. Še posebno pozornost je potrebno posvetiti aktivnostim pri prehodu med vejami, da le-te ne pomenijo prevelik skok oz. niso prezahtevne. Na podlagi analize bo potrebno poiskati in odpraviti šibke točke obstoječih orodij za izvajanje osnovnega programa na področju specialnosti in poiskati nova orodja, ki bodo še bolj učinkovita. Predlagana je tudi pobuda, da komisija za PP popotnicam in popotnikom ponudi možnost za razvoj lastnih potencialov na področju specialnosti kot pro-

gresivno shemo osebnega razvoja in s tem ublaži pritisk na vodništvo kot edino alternativo za "osebnostno rast" v organizaciji.

Pripravlja se tristopenjski sistem usposabljanja specialistov in inštruktorjev specialnosti ter pravilnik o imenovanju, potrjevanju naziva in licenciranju na podlagi katerega bodo imenovani novi specialisti in inštruktorji specialnosti. Nekaj dela bo vložene v celostno podobo; vsak tečaj bo imel svoj našitek (oblika elipse kot inštr. sovica). Enako velja tudi za oznake specialistov in inštruktorjev specialnosti (podobno kot obroček in ogrlica za vodje).

Oblikovati bo potrebno seznam dejavnosti, kjer naj bi specialisti in inštruktorji specialnosti sodelovali (zaradi kvalitetne podpore akcije, zaradi strokovne usposobljenosti, ki pomeni zagotavljanje standardov kvalitete ...)

Doseči bo potrebno polno zasedenost letošnjih specialističnih tečajev; le tako bomo namreč prišli do dviga nivoja kvantitete in kvalitete znanja na tem področju.

Poleg običajnih informacijskih kanalov (katalog v POROD-u, Taborniški vestnik v Taboru in spletna stran znanje.rutka.net) bo potrebno poiskati motive (za načelnika rodu, ki kadruje), da bo angažiral svoje člane za udeležbo (pri tem lahko zaradi izraženega interesa posameznika doseže tudi dogovor o delnem pokrivanju stroškov tečaja s strani udeleženca).

Seveda je na koncu na mestu vprašanje, kdo bo nosilec teh pomembnih in odgovornih nalog?

Poleg aktivne vloge komisije za program MČ, GG in predvsem PP, ki bodo morali specialnostim kot rešitvi za bolj kvalitetno izvajanje osnovnega programa nameniti večjo pozornost in prioriteto, bodo enak del odgovornosti prevzele tudi skupine za posamezne specialnosti, velik del podpore na delu usposabljanja pa bo pristavila tudi komisija za vzgojo in izobraževanje odraslih.

Tečaji

Prehrana v naravi
Pionirstvo in bivanje v naravi
Orientacija in topografija
Lokostrelstvo

Termin

Dva dela; 18. - 20. 4. 2003 in 19. - 21. 9. 2003
5. - 10. 7. 2003
24. 6. - 1. 7. 2003
2. - 9. 8. 2003

RAZPIS ZA ZOT 2003

Letošnje zimsko orientacijsko tekmovanje bo potekalo od **petka 24. do sobote 25. januarja 2003 v Gornjem Gradu** v Zgornji Savinjski dolini.

Do tega trga je mogoče priti iz dveh smeri:

Ljubljana-Kamnik-Gornji Grad (odhod avtobusa iz Ljubljane: 14.30 in 15.22) in Celje-Gornji Grad (odhod avtobusa iz Celja: 14.00 in 18.10). Ob

sobotah iz Gornjega Grada ni prometnih povezav, zato bo po končanem tekmovanju za ekipe, ki bodo to ob prijavi posebej navedle, organiziran avtobus do Celja. Tekmovalce pričakujemo na **OŠ Gornji Grad** od 18.00 ure dalje, **zbor ekip pa bo ob 19.00 uri**. V petek zvečer se bodo reševale

teoretične naloge: vrisovanje in topo (TOTI) test, v soboto zjutraj pa bo start orientacijskega pohoda z nalogami: signalizacija (Morse + semafor), metanje kepe v cilj, hoja po vrisani poti z določitvi-

jo koordinate, skica terena, IQ test in prihod pod kotom ter opis skrite KT. Tekmovanje se bo predvidoma zaključilo v soboto okrog 16.00 ure.

Tekmuje se v petih kategorijah:

GG (ločeni po spolu) - rojeni leta 1991 do 1988

PP (ločeni po spolu) - rojeni leta 1987 do 1983

GRČE (mešano po spolu) - rojeni 1982 in prej

Mešane ekipe tekmujejo v moški konkurenci. Če so v ekipi štirje tekmovalci, ekipa tekmuje brez olajšav. Ekipa s tremi tekmovalci tekmuje izven konkurence. En član ekipe je lahko za eno leto starejši ali mlajši.

Ekipe potrebujejo pribor za vrisovanje in risanje skic, spalne vreče in armaflexe, copate za po šoli ter opremo, ki je potrebna za enodnevni pohod.

Štartnina znaša 7000 SIT na ekipo, v ceno pa so vštetni sendviči, našitki, karte, topli obrok, prenočevanje in stroški organizacije. Štartnino nakažite na transakcijski račun: 04515-0000798818, Društvo tabornikov Rod XI. SNOUB Miloš Zidan-

šek, Verstovškova 4, 2000 Maribor.

Prijave pošljite najkasneje do 17. 1. 2003 na

naslov: **Društvo tabornikov Rod XI. SNOUB**

Miloš Zidanšek, Verstovškova 4, 2000 Maribor.

Prijava naj vsebuje ime in naslov rodu, število ekip v posamezni kategoriji in fotokopijo plačane položnice. Štartnina za zamudnike bo znašala 10000 SIT, prijaviti pa se bo možno tudi na samem mestu tekmovanja. **Ekipa naj tudi navede**, če po končanem tekmovanju potrebuje

prevoz **do Celja**.

Za vse dodatne informacije vam je na voljo Bojan na tel.: 041/878-785 ali e-mail: bojan.kri-zan1@guest.arnes.si

Prav tako so vam na voljo tudi vse potrebne informacije na spletni strani: **zot.rutka.net**.

Se vidimo na ZOT-u!

Bojan Križan, XI. SNOUB

POZOR, PRIHAJA NOT 2003!

Taborniki Rodu Močvirski tulipani vas vabimo, da se udeležite letošnjega Nočnega orientacijskega tekmovanja, ki bo letos 29. in 30. 3. **Kje?** Tega pa še ne izdamo. Poleg tekmovalnega dela bomo prikazali tudi kakšno diap projekcijo, vsekakor pa bo veselo, blatno in zabavno, kot je na NOTu navada.

Vabljeni!

ZADRUGA

SEMINAR ZA ORGANIZATORJE IN IZVAJALCE TABORJENJ

Ste se kdaj vprašali, kaj potrebujete za pripravo dobrega taborjenja?

Dobro ekipo, ki bo z udeležbo na SEMINARJU ZA ORGANIZATORJE IN IZVAJALCE TABORJENJ obogatila svoje znanje in spretnosti in udeležencem pripravila nepozabno doživetje.

Namen seminarja

Namen seminarja je vodstvom rodov, organizatorjem taborjenja in izvajalcem programa na taborjenjih:

predstaviti razloge in motiv za organizacijo taborjenja

podati znanja o pripravi in izvedbi taborjenja posredovati vodila za pripravo programa taborjenja

Na seminarju bo predstavljena borza tabornih prostorov oblikovali pa bomo tudi tržnico idej za rdečo nit in atraktivne dejavnosti na taborjenju.

Datum in kraj seminarja

Seminar bo potekal od 7. do 8. marca 2003 v Gozdni šoli v Bohinju.

Program in vodja seminarja

Program bo odgovoril na osnovno vprašanje zakaj organizirati taborjenje, ponudil temeljno znanje o tehnični pripravi taborjenja, izhodiščih za pripravo programa, zagotavljanju varnosti, odnosom z javnostmi in pridobivanju finančnih sredstev, poleg tega pa bo čas za izmenjavo idej in izkušenj ter informacij.

Vodja seminarja je Emil Mumel, trener ZTS (inštruktor III. Stopnje). Seminar šteje tudi za točke napredovanja v nazive za pedagoške delavce.

Pogoji za udeležbo

starost najmanj 18 let za vodstvo in najmanj 16 let za vodje programa

poznavanje temeljnih načel ZTS, skavtske metode dela in osnovnega programa ZTS

Priporočena literatura

Priporočena literatura, ki naj jo udeleženci prinesejo s seboj je: Osnovni program, Zbirka knjig Delo z MČ, Taborniške večine, Šege in navade.

Poleg tega naj udeleženci s seboj prinesejo tudi nekaj zanimivih idej s svojih taborjenj.

Čas prihoda in odhoda

Seminar se bo pričel v petek točno ob 18. uri, zaključil pa v soboto okoli 18. ure.

Kotizacija za seminar

Kotizacija za seminar znaša za člane registriranih rodov 6.000 tolarjev za udeleženca, za ostale pa 9.000 tolarjev (kotizacija vključuje bivanje in prehrano, gradiva ter stroške organizacije seminarja). Kotizacijo nakažite na transakcijski račun ZTS številka 02010-0014142372, sklic na številko 2112+šifra rodu pred začetkom seminarja.

Število udeležencev in rok prijav

Število udeležencev je omejeno na 30, zato zaradi povečanega interesa prijave pošljite čim prej.

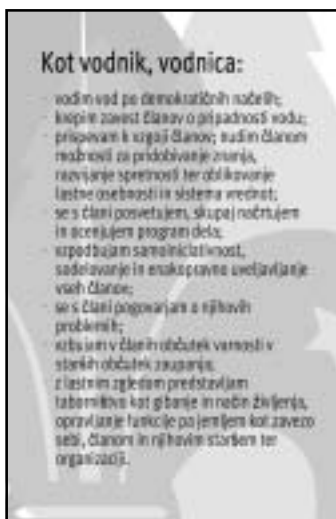
Prijave v e-obliki na znanje.rutka.net ali na priloženem obrazcu po pošti v pisarno ZTS. Rok prijav do 28. februarja 2003 oziroma do zasedbe mest.

VODNIKI

Kodeks ravnanja vodnika Nove vodniške izkaznice

V letu 2001 je v skladu s prenovo zunanje podobe Komisija za odnose z javnostmi pripravila tudi novo podobo vodniške izkaznice. Novo izkaznico ima po lanskih tečajih že več kot 400 vodnikov v ZTS.

Novost izkaznice je predvsem nekakšen "kodeks ravnanja" vodnika, ki je zapisan takole. Kot vodnik, vodnica:

- vodim vod po demokratičnih načelih;
- krepim zavest članov o pripadnosti vodu;
- prispevam k vzgoji članov; nudim članom možnosti za pridobivanje znanja, razvijanje spretnosti ter oblikovanje lastne osebnosti in sistema vrednot;
- se s člani posvetujem, skupaj načrtujem in ocenjujem program dela;

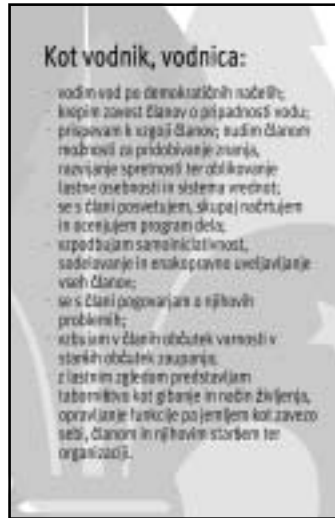
- vzpodbujam samoiniciativnost, sodelovanje in enakopravno uveljavljanje vseh članov;
- se s člani pogovarjam o njihovih problemih;
- vzbujam v članih občutek varnosti, v starših občutek zaupanja;
- z lastnim zgledom predstavljam taborništvo kot gibanje in način življenja, opravljanje funkcije pa jemljem kot zavezo sebi, članom in njihovim staršem ter organizaciji.

Poleg tega je v tem času prišlo tudi do iskanja pojasnila, kaj ta izkaznica v organizaciji sploh pomeni (licenco,

potrdilo o sposobnostih, potrdilo o udeležbi na usposabljanju) in kdo jo podpisuje, podeljuje oz. odgovarja za delo vodnikov. Za odgovor smo poprosili strokovno službo ZTS, ki izkaznice izdaja, in načelnika ZTS Darka Jenka.

Tadej Pugelj, strokovni sodelavec ZTS

Postopek izdaje potrdil o udeležbi na vodniškem tečaju in vodniških izkaznic je: po zaključenem vodniškem tečaju vodstvo tečaja udeležencem izda potrdilo o udeležbi na tečaju (to potrdilo služi tudi za financiranje - občina, športna zveza ...). Pisarna ZTS, na podlagi poročila vodstva vodniškega tečaja, načelniku rodu posreduje vodniške izkaznice z vpisanimi osnovnimi podatki tečajnikov. Rodova uprava, na predlog načelnika rodu, imenuje vodnike. Načelnik rodu pri pripravi predloga lahko upošteva mnenje vodstva vodniškega tečaja ali pa se opre zgolj na lastno presojo. Vodniška izkaznica je veljavna, ko je žigosana in jo podpiseta starešina in načelnik rodu. Vodniška izkaznica se vodnikom podeli na svečan način npr. ob prevzemu voda.

Darko Jenko, načelnik ZTS

Iz preprostega vprašanja "kdo v rodu do polnoletnosti vodnika odgovarja za njegova dejanja in odločitve" se je porodilo kompleksno vprašanje "kdo v rodu, do polnoletnosti vodnika odgovarja za njegova dejanja, če pa je mladoleten tudi načelnik rodu"?

Vprašanje odgovornosti je - kot sem že večkrat omenil - zelo kompleksno in odvisno od cele vrste dejavnikov kot npr. stopnje sposobnosti sprejemati odločitve in vseh okoliščin primera. V gospodarski družbi direktor (običajno) odgovarja kot odgovorna oseba, objektivno pa tudi družba sama po sebi. V društvih pa je odgovornost krivdna, kar pomeni, da je v dokaznem postopku potrebno krivdo posamezniku šele dokazati (negativen odmev v medijih - glede kolektivne odgovornosti - pa je seveda vedno mogoč, vendar se moramo s tem pač sprijazniti). Na delo rodov, ki so samostojne pravne osebe, lahko vplivamo zgolj z izobraževanjem, vzgojo in spremljevanjem.

Poglabljeno - pa vendar šele na splošni ravni - je pravna odgovornost obrazložena v gradivu Pravna odgovornost (ki so ga prejeli rodovi aprila 2001, dostopen pa je tudi na www.rutka.net). Če prebereš to gradivo, lahko zaključiš, da enostavni odgovori na (na videz) enostavna vprašanja niso možni.

Če bi rodovi dosledno spoštovali pogoje za imenovanje (izvolitev) na funkcijo načelnika rodu, to je, da ima opravljen tečaj za vodje (inštruktorski tečaj), ne bi smelo prihajati do dvomov o njihovi odgovornosti (v tečaj pride pri 17 letih, konča ga, ko je polnoleten).

V opisu del in nalog načelnika družine piše, da so vodniki odgovorni njemu, kar pomeni, da je on odgovoren za njih. Ker pa v nekaterih rodovih načelnikov družine nimajo (manjši rodovi) se odgovornost za vodnike zato največkrat prenese neposredno na načelnika rodu. Tudi načelniki družin so - glede na opis delovnih nalog - polnoletne osebe.

Še enkrat ponavljam, da z izdajo vodniške izkaznice nikomur ne dajemo nikakršne licence - niti v prenesenem

pomenu besede ne. Vodnik tudi ne dobi nič več odgovornosti, če ima izkaznico ali pa je nima. Vodnik z izkaznico je - po taborniških merilih - samo bolj usposobljen od kolega, ki vodniškega tečaja nima opravljenega. Če bi vsak vodnik vedel, da mora z načrtovano vodovo akcijo seznaniti načelnika in/ali starišino rodu, njegova odgovornost ni vprašljiva. Namen seznanjanja je v tem, da se prepreči škoda ali katastrofa še preden do nje pride, ali da se odgovornost prenese na polnoletno osebo.

Vodstvu rodu zato priporočamo, da vzpostavi takšen sistem nadzora nad delom vodnikov, ki bi na minimum zmanjšal možnost, da zaradi dejavnosti voda pride do nesreče ali škodnega primera. V skladu z rodovimi pravili in na podlagi opisov del in nalog delo vodnika nadzira načelnik družine, kjer načelnik družine ni imenovan, pa načelnik rodu.

OPOZORILO

vodniške izkaznice lahko zamenjajo tudi vodniki, ki imajo še stare izkaznice. Dovolj je le, da načelnik oz. načelnica rodu sporoči številke članskih izkaznic teh vodnikov (ter odda podatke o članstvu).

STAREŠINSTVO Pugy

Uspehi in neuspehi na tehtnici Vodstvo ZTS na prepihu

Od zadnje skupščine in izvolitve zadnjega vodstva ZTS je minilo dobri dve leti. Na zadnji seji starešinstva v decembru lani smo nekatere načelnike in starešine območij povprašali kaj vodstvu štejejo za uspeh in kaj neuspeh.

Luka Okorn

starešina Obljublanskega območja

Uspeh vidim v izvedenih korakih prenove na področju programa za mlade, neuspeh pa v capljanju na mestu glede števila članstva; postali smo neprivlačni za mlade in nekako ne najdemo recepta za spremembe. V tej povezavi se mi zdi neracionalno odlašanje začetka dela na projektu Prenova in rast in s tem povezanim strateškim načrtom, po drugi strani pa smo začeli s številnimi drugimi projekti, ki pa ne prinašajo rezultatov v začrtani smeri, ampak se z njimi le oddaljujemo od ciljev.

Primož Badovinac

načelnik Dolenjskega območja

Kot uspeh štejem dejstvo, da je bil izpeljan proces predvidevanja scenarijev in na podlagi tega oblikovane delovne skupine za pripravo strateških možnosti, ki bodo okrepile ugled organizacije in izboljšale kakovost dela na področju programa, še vedno pa se vleče neučinkovitost in slaba priprava gradiv za starešinstva, ki posledično vzbujajo razmišljanje o netransparentnosti delovanja vodstva.

Iztok Utenkar

načelnik Mariborskega območja

Kot uspešno vidim izvedbo Zleta tabornikov Slovenije v Tolminu, slabo vodenje financ in nezmožnost urejanja statusa z Mestno zvezo tabornikov Ljubljana.

Gašper Rupnik

načelnik Južnoprimorsko-notranjskega območja

Pohvalil bi Zlet ZTS v Tolminu, neuspeh pa vidim v dejstvu, da še vedno nimamo novih tabornih prostorov na obali, nimamo novih skavtskih centrov, nič se ne dogaja v zvezi z gradnjo taborniškega doma v Ljubljani. Mladi imajo pri pripravi, oblikovanju in sprejemanju odločitev premajhen vpliv.

Aleš Skalič

načelnik Pomurskega območja

Uspah je to, da ZTS še vedno deluje (kar pa je bolj inercija, kot pa načrtno delo), po drugi strani pa nimamo nobene "pametne" kratkoročne strategije dela.

Peter Mlinar

starešina Celjsko-zasavskega območja

Veliko je bilo storjenega na področju programa, pohvalil bi zlet in številčno udeležbo na mednarodnih aktivnostih, po drugi strani pa se premalo pojavljamo v javnosti, medijih in ne delujemo v korist širše družbe (razen za člane).

Matjaž Jesenšek

starešina Južnoprimorsko-notranjskega območja

Na področju programa se je začelo premikati v smislu oblikovanja vzgojnih ciljev in obnavljanju vsebin pomorstva in porečanstva, česar sem zelo vesel, sicer pa kakšnih hudih uspehov glede na prejšnje mandate nisem zaznal. Po drugi strani štejem kot velik neuspeh vodstva ZTS pripravo in vodenje sej starešinstva, ki so nekonstruktivna, sklepi pa neusklanjani in očitno tudi nezavezujoči.

Gašper Cankar

načelnik Gorenjskega območja

Kot dobro ocenjujem predvsem veliko odzivnost vodstva na različne pobude in strpnost pri vodenju. Posebnih kritik nimam, saj vseh težav s katerimi se trenutno srečuje taborništvo nima smisla pripisovati vodstvu.

Na koncu se seveda pojavi vprašanje, koga lahko štejem pod "vodstvo ZTS"?

So to samo na skupščini izvoljeni člani Izvršnega odbora ZTS? Vsekakor ne, saj je IO ZTS po statutu izvršilni or-

gan, ki v skladu s sprejetim programom na starešinstvu oz. skupščini vodi delo v ZTS.

Odločitve med dvema skupščinama namreč sprejemajo člani starešinstva; le-to poleg IO ZTS vključuje nadzorni odbor ZTS, pomočnike načelnika za program ter tudi starešine in načelnike območij; torej so tudi območna vodstva odgovorna za sprejemanje programa dela. In ne smemo pozabiti; tudi člani območnih vodstev so voljeni in imajo mandat za oblikovanje in sprejemanje odločitev.

Torej lahko IO ZTS, kot del vodstva te organizacije, ocenjujemo samo na podlagi izvrševanja sklepov in odločitev sprejetih na starešinstvu. Kako boste ocenili zgoraj omenjene pohvale in grajo pa je povsem vaša stvar.

Starešinstvo je prvič delovalo tudi v skupinah, kjer so se člani razdelili v skupine in skozi diskusijo obdelali tri tematska področja. S tem je IO ZTS želel pripomoči k bolj učinkovitemu in ustvarjalnemu delu. Kakšen je vtis?

Matej Torka,

starešina Gorenjskega območja

V plenarnem delu posameznik nima veliko časa, tak način pa omogoča nekaterim posameznikom, da "preglasijo" ostale. Zato je enakopravna izmenjava pogledov in stališč brez dvoma izboljšanje v smislu sodelovanja. Na tak način bi bilo možno,

včasih tudi že pred samim starešinstvom, razrešiti tudi problem MZT in druge probleme, ki jih odgovorni in vpleteni zaradi nasprotujočih si pogledov ne znajo rešiti in so standardni repertoar vsake seje. Za izmenjavo pogledov in iskanje rešitev bi bilo potrebno izkoristiti tudi forum na Rutki in recimo revijo Tabor.

KREATIVNI KOTIČEK

Osnova za kreativnost je ustvarjalno mišljenje

"Da bi res naredil nekaj norega?", si se vprašal(a). A ja ... ali ne? Ne, kaj si bodo pa mislili drugi ... Kot da bi imel(a) zavoro nekje tam visoko gori med malimi možgančki. In potem si raje celo stvar potlačil(a) nazaj v svojo "duš-co", se obrnil(a) in šel ali šla po uhojeni poti naprej. Ampak nekje globoko v tebi te je začelo žreti ... in še vedno te žre ... kot majhni črvički lezejo ideje in iščejo pot na plano ...

Tole je že peto povabilo na kreativno delavnico KREARTA 2003. Pa ste ga v vseh teh letih vsaj enkrat pozorno prebrali? Govori o idejah, zavorah in ustaljenih tirnicah. In res, tako in drugače so naše ideje večinoma "ujete" v nek okvir, ki se ga enostavno ne moremo otresti.

Ena od glavnih značilnosti našega mišljenja je v tem, da iščemo rešitev v določenem sklopu, smeri, okviru ... predalčku pač, ki ga pogojujejo izkušnje, pravila in socialni odnosi. Vanj smo pravzaprav ujeli in le težko se otresemo tega vzorca. Bistvo ustvarjalnega mišljenja pa je ravno v tem, da presega-mo in premagujemo okvire, znotraj katerih poteka naš miselni tok.

Nekateri ljudje so že po naravi naravnani k iskanju rešitev tam, kjer jih drugi ne iščejo. A to je redka vrlina in nekaj takih izbrancev hitro ulovijo agencije, ki se ukvarjajo s "prodajo" drugačnih pristopov. Seveda pa se je te veščine možno tudi "priučiti". Mnoge tehnike ustvarjalnega mišljenja lahko človeka s postopkom pripeljejo do "neobičajne rešitve". Najpomembnejša v pogledu razvijanja spretnosti ustvarjalnega mišljenja je tehnika naključnih povezav.

Zakaj naključne povezave? Ker besedne pare izbiramo po naključju, jih ne usmerjamo z izkušnjami, okvirji in ustaljenimi tiri. Seveda je velika verjetnost, da so slučajno izbrane besede neustrezne, vendar pa je le tako mogoče, da pride do izvirnega odkritja. Prvi korak je izbira besednih parov. Lahko jih določimo na podlagi strani in vrstic ali odstavkov v naključno izbranih knjigah, slovarjih, leksikonih, katalogih

... Pomembno je le načelo naključnosti (nihče ne more vplivati na izbran besedni par). Naslednji korak je nizanje idej, ki so lahko v neposredni ali posredni povezavi, poljubne ali pa v povezavi s problemom, ki ga obdelujemo.

Glede na namen izberemo kombinacijo iz matrike (A, B, C, D). Pri kombinaciji A gre predvsem za zabavo in urjenje v ustvarjalnem mišljenju. Kombinacija B nam ponuja številne možnosti, da razširimo povezovanje na področje našega interesa ali delovanja (na vodovem sestanku lahko npr. iščemo ideje za akcije, program dela, vsebino izleta ali rdečo nit letnega taborjenja). Pri kombinaciji C in D pa z naključno besedo (v tem primeru je samo ena) iščemo ideje za rešitve problemov, vprašanj in izzivov (npr. problem učinkovitega dela vodnikov in beseda gastronomija; ob besedi gastronomija pomislimo na hrano, kar bi neposredno pomenilo zadovoljstvo. Pojavi se vprašanje, kakšno hrano vodniki potrebujejo, da bodo dobro delovali? Pohvalo, dodatno izobraževanje, motivacijski vikend, nagrado v obliki čajanke ali izleta za vodnike ...).

Sproščenost, odprtost za vsakršne asociacije (tudi če so "čudne") so osnovni pogoj za uspešno izvedbo procesa. Še bolj učinkoviti bomo, če bomo ideje zapisovali ali snemali.

KREARTA 2003

(od 9. - 11. maja 2003 na čisto neobičajnem kraju); za popotnice in popotnike ter starejše, vodnike, vodje programa na taborjenju in kreativne duše. Čisto nevsakdanji odklop, ki ga potrebuješ kot tvoje telo potrebuje hrano in vodo. Kaj se je dogajalo v preteklosti, si pogledaj na krearta.rutka.net.

	neposredno povezovanje	posredno povezovanje
Povezava naključnih besed	A	B
Povezava naključnih besed z znanim problemom	C	D

PIONIRSTVO

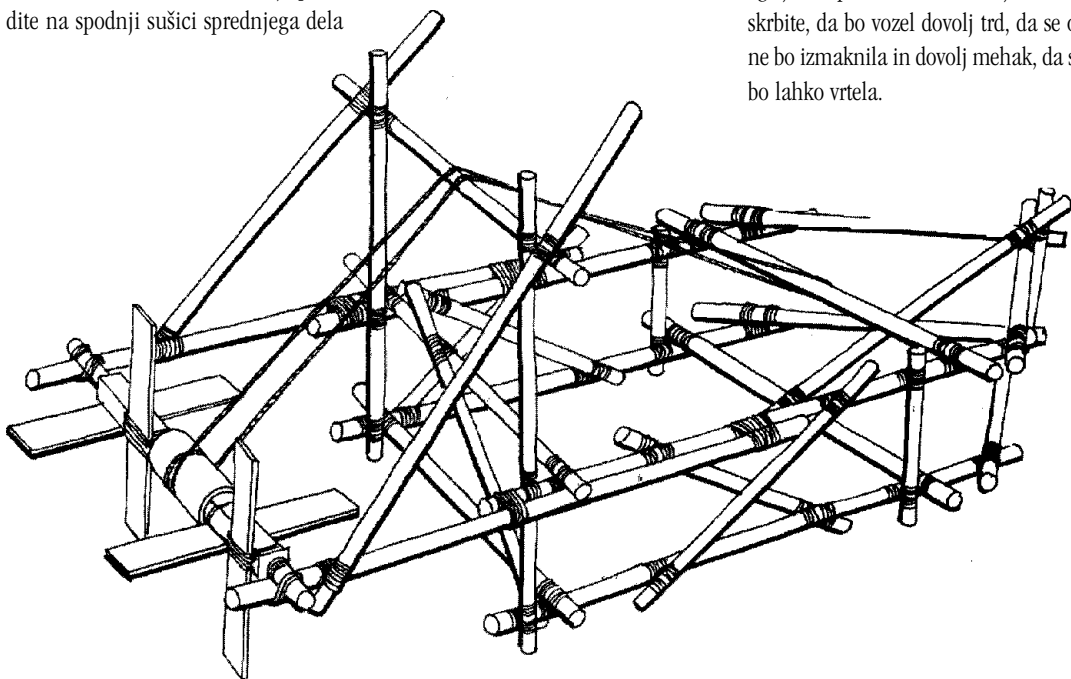
Čoln s pogonom

Izdelava čolna iz sušic in plastične ponjave je dokaj preprosta, če pa želimo izdelati nekaj posebnega, lahko naredimo čoln s preprostim pogonom. Prednost takega pogona pred veslanjem je stabilnost čolna, slabost pa nezmožnost manevriranja, kar lahko odpravimo z izdelavo pogona za vsako stran posebej.

Okvir

Zvežite dva enaka pravokotna okvirja iz 2- in 3-metrskih sušic. Zvežite ju skupaj z dvema metriskima sušicama na sprednjem delu in dvema 3 m sušicama zadaj (glej sliko). Zvežite 2 m sušico na vrhu pokončnih sušic. Štiri 2 m sušice navzkrižno zvežite na daljše stranice okvirja in ga tako utrdite. Zvežite dve 2 m sušici v obliko črke V in ju pritrđite na spodnji sušici sprednjega dela

čolna. Isto ponovite še na zgornjih sušicah in oba konca V-jev povežite z 1 m sušico. Sprednji del čolna utrdite z 2 m sušico, ki jo zvežete na konec zgornjega V-ja in sredino prečne sušice spodnjega okvirja (glej sliko). Na spodnji okvir privežite tanjše sušice, ki bodo služile kot čolnovo dno, na zadnji del zgornjega okvirja pa pritrđite desko za sedenje.

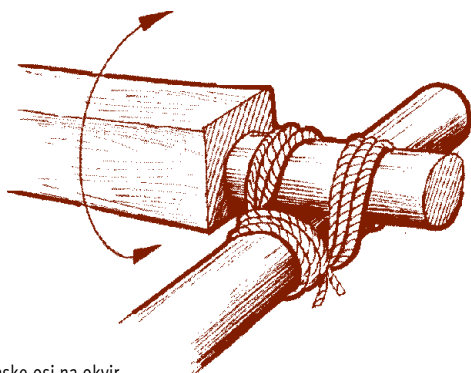
Okvir čolna in njegov pogon

Pogon

3 m sušici pritrđite na zgornji okvir čolna tako, da bosta segali še meter in pol za okvir. Utrđite ju z dvema poševno postavljenima 2 m sušicama, ki ju pritrđite na konec 3 m sušic in vrh pokončnega okvirja.

Pogonsko os naredimo iz 2 m hlođa, na katerega na sredino potisnemo plastično cev, ki se mora tesno prilagati (ne sme se prosto vrteti). Če se cev ne drži dovolj tesno, jo lahko pritrđimo z vijaki. Deščice zvežemo na pogonsko os, vendar jih bomo verjetno morali pritrđiti še z vijaki.

Konce pogonske osi zaobljimo, da se bo os lahko vrtela in pritrđimo na okvir (glej sliko povezave osi z okvirjem). Poskrbite, da bo vozec dovolj trd, da se ne bo izmaknila in dovolj mehak, da se bo lahko vrtela.

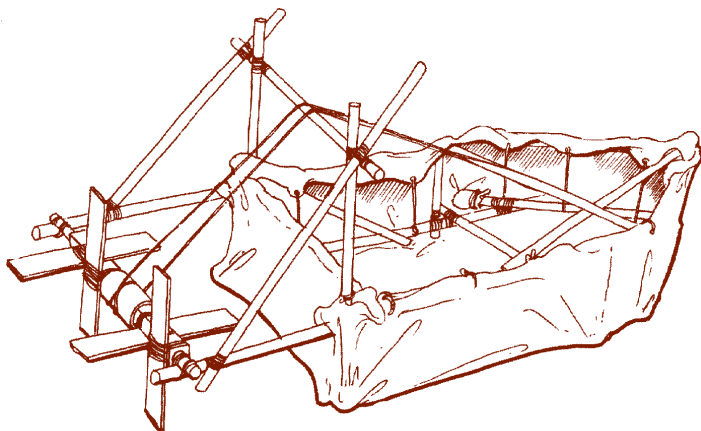

Pritrjevanje pogonske osi na okvir

Za pogod uporabimo tanko vrv, ki jo dva- do trikrat ovijemo okrog plastične cevi, napeljemo čez prečno sušico pokončnega okvirja in okrog prečne sušice zgornjega okvirja na sprednjem delu čolna. Dodobra preverite delovanje pogonske vrvi. Morda boste morali na prečno sušico pokončnega okvirja in sprednjo sušico namestiti plastično cev, ki bo zmanjšala trenje in tako omogočala lažje poganjanje čolna.

'Oblačenje'

Da se ponjava ne bi strgala moramo okrog vseh koncev sušic, ki tvorijo osnovo čolna, zavezati vrečevino. Tako zaščiteno čoln dvignite na ponjavo in jo 'oblecite' na okvir. Dobro pritrdite vse konce, ki segajo v notranjost čolna in pred uporabo čoln preverite na vodi.

Oblečeni čoln

Variacije

Preprost čoln, ki smo ga izdelali, ima vsekakor omejitve - plujemo lahko le naravnost, ob vzvratni vožnji pogonske deščice 'mečejo' vodo v čoln ... Nekatere težave lahko odpravimo s krmilom, druge z izboljšano konstrukcijo (sprememba razdalje med pogonsko osjo in čolnom, zaščitna deska okrog pogonskih deščic).

Ko bomo čoln testirali, bomo verjetno morali prilagoditi dolžino pogonskih deščic. Segati morajo ravno prav globoko, sicer ne bodo dovolj močne za pogon (če niso dovolj globoko) oziroma se bodo zaradi sile zlomile, ali pa bo poganjanje čolna nemogoče (če bodo pregloboko).

V vodi

S čolnom plujete samo v plitvih in mirnih vodah. Vsi udeleženci morajo nositi plavalne jopiče. Za večjo varnost lahko poskrbite z vrvo, ki jo privežete na čoln in na npr. drevo na obali - tako lahko v vsakem trenutku čoln povlečete nazaj na obalo.

Material

- 8 x 3 m sušic
- 16 x 2 m sušic
- 3 x 1 m sušica
- 8 do 10 tanjših 2 m sušic (za dno čolna)
- 1 x 2 m hlod (debelina 5 x 5 cm)
- 4 deščice za pogonski kolesi
- 1 deska za sedišče
- 1 x 0.8 m plastična cev (ki se tesno prilega 5 x 5 cm hlodu)
- 1 velika plastična ponjava vrečevina (za zaščito ponjave na koncu sušic)
- tanka in debela vrv

ASTRONOMIJA

Črni luknji - dvojčici!

Znanstveniki so prvič v zgodovini odkrili par masivnih črnih lukenj, ki krožita druga okoli druge. Njuna medsebojna razdalja znaša 3000 svetlobnih let. Črni luknji se nahajata v središču galaksije NGC 6240. Za opazovanje galaksije so uporabili vesoljski teleskop "Chandra", ki "gleda" s svojimi rentgenskimi očmi in odkrili nekaj, kar je bilo ves čas našim očem prikrito. Skozi navadne teleskope namreč v galaktičnem središču ni vidno drugega kot kup prahu, skozi katerega ne seže sevanje črnih lukenj. Rentgenski teleskop pa "vidi" skozi prah in lepo sta vidna oba vira rentgenskega sevanja prav v središču galaksije. Po Einsteino-vi teoriji se bosta v prihodnosti črni luknji vse bolj približevali in na koncu združili, kar bo povzročilo vesoljsko katastrofo. Posledica bo neke vrste "gravitacijski udar", ki bo porušil tirnice mnogim zvezdam in planetom. Vendar to še ne bo tako kmalu. Mirno lahko spimo še naslednjih 100 milijonov let.

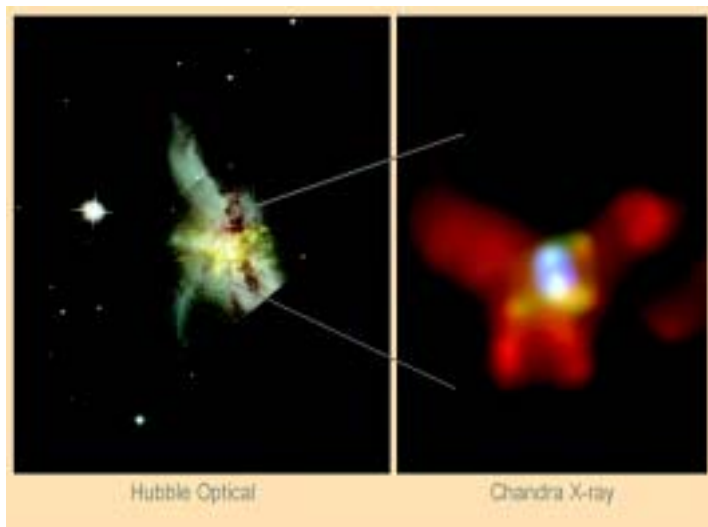
Galaksija NGC 6240 je od nas oddaljena 400 milijonov svetlobnih let in je nastala po trčenju dveh galaksij in je še danes v fazi ponovnega uravnovešanja. Vendar pa bo trk črnih lukenj povzročil dodatne motnje v gibanju njenih zvezd, tako da se bo njeno uravnovešanje zavleklo še globoko v prihodnost.

Rentgenski teleskop lahko deluje le v vesolju. Atmosfera, ki obkroža Zemljo namreč ne prepušča rentgenskih žarkov. Za življenje na Zemlji je to seveda dobro, saj rentgenskega sevanja iz vesolja ne bi preživelo skoraj nobeno živo bitje, še najmanj pa človek. Rentgenski teleskop pa zato ne more gledati v vesolje z Zemljine površine in svoje delo lahko opravlja le iz vesolja. No, če se bo ozonska luknja še naprej tako večala kot do sedaj, bomo z rentgenskim teleskopom lahko gledali tudi z Zemlje. Seveda pa bomo potem morali uporabljati skafander ...

Lani so bili Leonidi najbolj vidni iz Evrope, saj je bila v času maksimuma aktivnosti v Evropi noč, ozvezdje Leva pa visoko na nebu. Leonidi so eden od meteorskih rojev, ki se ponovijo vsako leto ob istem času (v noči s 16. na 17. november), to je takrat, ko se Zemlja nahaja približno na isti točki svoje letne poti okoli Sonca. Zemlja se giblje v tem času natanko v določeno smer in sicer proti ozvezdju Leva. Ker na svoji poti srečuje "smeti", se te v obliki utrinkov pojavljajo na nebu natanko iz te smeri. In ker je na tem mestu smeti več (za seboj jih je pustil komet, ki je pred kratkim letel mimo in prečkal Zemljino

Lanski Leonidi idealni za Evropo

Lani so bili Leonidi najbolj vidni iz Evrope, saj je bila v času maksimuma aktivnosti v Evropi noč, ozvezdje Leva pa visoko na nebu. Leonidi so eden od meteorskih rojev, ki se ponovijo vsako leto ob istem času (v noči s 16. na 17. november), to je takrat, ko se Zemlja nahaja približno na isti točki svoje letne poti okoli Sonca. Zemlja se giblje v tem času natanko v določeno smer in sicer proti ozvezdju Leva. Ker na svoji poti srečuje "smeti", se te v obliki utrinkov pojavljajo na nebu natanko iz te smeri. In ker je na tem mestu smeti več (za seboj jih je pustil komet, ki je pred kratkim letel mimo in prečkal Zemljino

Galaksija, v katere središču se nahajata dve črni luknji, ki krožita druga okoli druge. Na levi je slika vesoljskega teleskopa Hubble, ki slika v vidni svetlobi, desno pa slika teleskopa Chandra, ki je posnela galaksijo v rentgenski svetlobi. Na desni sliki sta dobro vidna dva izvora rentgenskega sevanja, kar kaže na dve aktivni črni luknji.

tirnico), temu pravimo meteorski roj. Včasih kakšen meteor pade tudi na Zemljo, posebej, če gre za večji delec. Eden je padel na območje Sibirije septembra letos. K sreči ni šlo za poseljeno območje. Pred desetimi leti pa je padel na naseljeno območje v zvezni državi New York. V kraju Peekskill je 12,4 kg težka skala padla na parkiran avto. Kakšen šok za voznika! To pa še ni vse. Prav padec tega meteorita so opazovali vsaj v desetih zveznih državah, na video pa ga je ujelo vsaj 16 neodvisnih opazovalcev (video posnetek si lahko ogledate tudi na internetu). To niti ni tako presenetljivo, saj se je utrinek videl kar 40 sekund, svetel pa je bil tako kot polna luna. Vsaj vemo, da ni šlo za NLP!

Lanski meteorski roj Leonidov je spremljal tudi planet Jupiter. Vidimo ga rahlo desno od radianta roja. Z rdečim je označeno ozvezdje Lev. Na sliki je vidnih vsaj 70 utrinkov.

Posledica padca meteorita pred desetimi leti v kraju Peekskill v zvezni državi New York. 12,4 kg težka skala je z vesolja priletela naravnost v parkiran avto. Poleg preluknjavnega avta je na sliki viden tudi meteorit.

ZNANE IZJAVE

Tisti, ki stori kaj dobrega, naj molči; tisti, ki mu je bilo dobro delo storjeno, naj pripoveduje. (SENEKA)

LUNINE MENE

Mlaj	2. 1. 2003	ob	21:25
Prvi krajec	10. 1. 2003	ob	14:17
Polna luna	18. 1. 2003	ob	11:50
Zadnji krajec	25. 1. 2003	ob	9:35
Mlaj	1. 2. 2003	ob	11:51
Prvi krajec	9. 2. 2003	ob	12:30

VZHODI IN ZAHODI SONCA

1. 1. Vzhod: 7:44	1. 2. Vzhod: 7:25
Zahod: 16:27	Zahod: 17:06
15. 1. Vzhod: 7:40	15. 2. Vzhod: 7:06
Zahod: 16:42	Zahod: 17:27

KLUB ZBIRALCEV

Tone Simončič

Klub zbiralcev taborniških predmetov Srečanje z avstrijskimi taborniki - filatelisti

Sredi decembra 2002 smo se po daljših dogovarjanjih le srečali v Ljubljani morda najbolj vneti zbiralci taborniških značk, našitkov in predvsem filatelističnega gradiva. Vrsto let si že dopisujemo, izmenjujemo predvsem taborniške našitke, razglednice, dopisnice in znamke ter ostalo filatelistično gradivo z avstrijskimi in angleškimi zbiralci. Najbolj prizadevni so avstrijski kolegi, ki imajo dva vseavstrijska taborniška kluba, katerih člani zbirajo sicer predvsem filatelistično gradivo, vezano na taborniško organizacijo. Ob srečanjih pa si izmenjujejo tudi literaturo, značke, oznake, zastavice in druge taborniške predmete.

Avstrijski kolegi so nam ponudili pomoč pri organizaciji Taborniškega kluba zbiralcev - filatelistov in nam pomagali pri včlanitvi v evropski klub zbiralcev taborniških znamk in drugega materiala (IFSCO).

V Sloveniji aktivneje sodelujemo in si izmenjujemo predvsem filatelistično gradivo le nekateri navdušenci, ki potem pomagamo mlajšim. Tako smo se zbrali v pisarni predsednika ZTS Mitje Lamuta še Marino Rovana in z avstrijske

strani predsednik Štajerskega taborniškega filatelističnega kluba (Steiermärkische Pfadfinderbriefmarken Sammler - StPS)

gospod Horst Ziegler ter sekretar gospod Wilhelm-Otto Neuback, s katerim si redno dopisujeta že več let in si izmenjujeva znamkarske materiale. Oba sta tudi urednika časopisa, ki izide trikrat letno, in to ob točno določenih dnevih (22. II., 23. IV. in 26. X.) na ca 28 straneh A-4 formata. Ponudili so

nam možnost objavljanja tudi v tej publikaciji, in to v slovenščini in nemščini ali angleščini, s čimer bi svojo organizacijo in dejavnost še dodatno predstavili ostalim. Poleg tega so nas povabili tudi na vselej izredno dobro obiskano srečanje tabornikov - filatelilstov, ki bo v Grazu od 26. do 28. septembra 2003.

V svojem časopisu redno objavljajo gradiva o razvoju predvojnih taborniških organizacij (gozdovnikov in skavtov) v Sloveniji, o izidu naših filatelističnih kuvert in taborniških poštnih žigih, dopisnicah. Sodelujejo tudi z mariborskim muzejem, ki ima največ zbranega gradiva o razvoju taborništva na Slovenskem, poznajo številne naše starejše taborniške delavce in kar dobro spremljajo delo Zveze tabornikov Slovenije. Sodelujejo tudi z zbiralcem taborniških znamk iz Kamnika, sicer članom skavtske organizacije.

Zanimivo je, da italijanski taborniški filatelistični časopis redno prevaja gradivo iz avstrijskega časopisa o našem delu. Pika na i pa je naš stari znanec še iz časov, ko smo leta 1988/89 sodelovali na jamboreju v Avstraliji, gospod Erhard Stermole, ki redno pošilja fotokopije vseh objavljenih člankov o slovenski taborniški filateliji ali o dru-

gih dogodkih, o katerih je zasledil informacije. Podobno nas obveščajo tudi iz Londona...

Dogovorili smo se o konkretnem nadaljnjem sodelovanju. Na potezi je sicer naša skromna, vendar zagnana mini skupina, ki bo pripravila znak tega vseslovenskega kluba tabornikov zbiralcev taborniških znamk, kuvert, razglednic, pa tudi našitkov značk idr. Začasen sedež kluba bo kar na Parmovi 33, torej na ZTS, svoje prostore pa imamo pravzaprav že vrsto let v nastajajočem muzeju taborniškega materiala pri rodu Rožnik na Pržanjski 10b v Ljubljani. Tu je vedno na voljo prostor za večje skupine, za zbiralce pa bo še posebej poskrbljeno.

Vabimo vse, ki zbirajo navedene filatelistične ali druge taborniške predmete, da se včlanijo v omenjeni klub. Članarine ni, stroškov ni, razen če se bomo dogovorili za kaj posebnega. Mislim pa, da naša zbirateljska sekcija ZTS lahko uporabi kar revijo Tabor za objavljanje novic o našem delu, da bomo vsaj po tej plati močnejši in lepši (v barvah) od sosedov ...

NEPREKLICNO NAROČAM REVISO TAVOR

IME IN PRIIMEK: _____

ROD: _____

ULICA: _____

POŠTNA ŠTEVILKA IN KRAJ: _____

NAROČNIKOM PRIZNAMO 20% POPUSTA!

Pošljite na ZTS - Revija Tabor, Parmova 33, 1000 Ljubljana

NARAVA

Rod kraških jrt

Področje delovanja: Sežana, Komen, Divača
Leto ustanovitve: 2002 (pred tem je v Sežani že deloval odred Srečka Kosovela)
Število aktivnih članov: 120
Struktura rodu: 7 vodov MČ, 6 vodov GG, 2 kluba PP in dve skupini grč (mlajši in starejši)
Ime in priimek najbolj zagrizene članice rodu: jih je veliko, tako da bo vsaka pošta, ki pride na naslov Partizanska 18, 6210 Sežana, dobila svoj odgovor (po telefonu pa lahko pokličete starešino Dejana na 041/968 911 ali načelnico Polono na 031/663 596).

Simbolika imena rodu

Kraške jrte so kamni, ki sestavljajo okvir okna tipičnih kraških hiš. Za sežanske tabornike ime predstavlja simbol trdnosti (kraški kamen) in odprtosti (okno v svet).

KOSOBRIN

Drobnjak Allium schoenoprasum L.

Učinkovine

Beljakovine, maščobe, ogljikovi hidrati, žvepleno eterično olje, vitamin B1, vitamin B2, nikotinske kisline, vitamin C, rudninske snovi (predvsem železo in kalij).

Uporabnost

Začimba, za juhe, prikuhe, solate, omake, marinade, črevesni antiseptik, za čiščenje krvi

Recepti

Omleta

Potrebujemo 2 paradižnika, 4 jajca, 1 žlico sladke smetane, drobno narezan drobnjak, 2 žlici masla, sol, poper

Priprava: Jajca dobro stepiemo, premešamo jim sladko smetano, posolimo in popopravimo. Na raztopljenem maslu pražimo paradižnik, ki smo ga pred tem očistili, olupili in narezali na kocke. Prelijemo jih s stepenimi jajci in smetano, vse skupaj vlijemo v ponev in pečemo, da se zapeče v omleto, po vrhu posipamo na drobno narezan drobnjak.

Popečen krompir

Potrebujemo 4 srednje krompirje, 2 žlici masla, 1 jajce, 2 žlici drobno narezane drobnjaka, sol, olje za cvrtje

Priprava: Vroči kuhan krompir pretlačimo in dodamo raztopljeno maslo, sol in na drobno narezan drobnjak. Premešamo ter pustimo, da se ohladi. Nato umešamo jajce. Iz mase naredimo polpete, ki jih na obeh straneh opečemo na vročem olju za cvrtje.

Je majhna od 15 do 40 cm visoka rastlina z majhno in nežno čebulico. Iz nje poganjajo gosto nameščeni, ozki in cevasti listi, ki se po dolžini in obliki komaj razlikujejo od nadzemnih stebel. Od meseca maja pa tja do avgusta cveti. Cvetovi so rdečkaste do vijoličnordeče barve. Združeni so v gosto glavičasto socvetje. Rastlina močno diši po čebuli. Najraje raste v bogato pognojeni zemlji. Samoniklo raste tudi v naravi ob rečnih bregovih, vlažnih livadah. Rastlino lahko gojimo tudi na okenski polici ali na balkonu v lončku. Drugače pa je to vrtna rastlina.

Namaz I.

Potrebujemo 2 šopka drobnjaka, 15 dag topljenega sira, 6 dag masla, sol

Priprava: Zmehčano maslo zmešamo s topljenim sirom v gosto kremo. Drobnjak drobno narežemo in umešamo v kremo. Posolimo po okusu in namaz je gotov.

Namaz II.

Potrebujemo sirni namaz Tamar (smetanov), 3 šopke drobnjaka, 3 žlice olivnega olja.

Priprava: Sirni namaz stresemo v posodo, dodamo 3 žlice olivnega olja in dobro zmešamo. Drobnjak drobno narežemo in ga dobro umešamo v sirni namaz.

Juha

Potrebujemo 1 liter vode, 5 šopkov drobnjaka, 5 krompirjev, 4 žlice kisle smetane, 3 žlice olja, 1 šopek materine dušice, lovorov list, sol in poper

Priprava: Drobnjak očistimo, operemo in drobno narežemo. Krompir narežemo na kocke. V soljeni vodi skuhamo krompir, drobno narezan drobnjak, dodamo lovorjev list, olje in pustimo, da se krompir skuha do mehkega. Odstavimo, na koncu dodamo juhi še kislno smetano, drobno narezano materino dušico in solimo po okusu. Juho še toplo postrežemo.

MEDNARODNE

Dragi srčki!

Kakšne so bile vaše novoletneobljube? Da boste več potovali? Da boste končno obiskali starega prijatelja ali prijateljico, ki ste ga/jo spoznali pred dvema letoma na mednarodnem taboru? Meni na to ni bilo treba dolgo čakati. S pomočjo prijaznih ljudi iz Ryanaira sem se odpravila na Irsko za en teden. Del tega obiska naj bi bilo tudi srečanje z irsko skavtinjo, ki sem jo spoznala na Portugalskem. Pričakovala sem, da se bova morda dobili v Dublinu, da mi bo morda povedala kaj o mestu, kje se spleča jesti, žurati ... Ampak ni bilo tako - popolnoma me je presenetila, še preden sem odšla od doma. Pripravila mi je večdnevni program ogleda nekaterih irskih znamenitosti. Čeprav mojega sopotnika ni poznala, naju je oba vozila naokoli s svojim avtom in sploh bila navdušujoče prijazna. Še večji šok je prišel na koncu, ko sploh ni pustila, da bi ji povrnila vsaj del stroškov, ki jih je imela z nama. Namesto tega mi je rekla: "Saj mi boš vrnila, ko pridem v Slovenijo." In to dekle, ki sem jo spoznala pred dvema mesecema in s katero sem skupaj preživela le dobra dva dni! Da ne boste rekli, da hvalim samo tujce - tudi tujci so mi že večkrat pravili o neverjetni prijaznosti slovenskih tabornikov, pri katerih so se znašli. Res, taborniki doma in po svetu znamo presenetiti. In tudi to je del naših potovanj - da nas naučijo, kako odpreti srce in vrata ljudem, ki jih srečamo na naših poteh.

Vaša Nina.

Tunizija: Državni zlet za PP

Tunizijski skavti praznujejo naslednje leto 70-letnico svojega nastanka. Ob tej priložnosti bodo organizirali državni zlet za PP in mlajše grčce (18 do 25 let). Tabor, ki bo hkrati tudi priprava Tunizijcev na svetovno skavtsko konferenco, ki jo bodo gostili leta 2005, bo potekal v mednarodnem skavtskem centru v Borj Cedrii (20 km južno od Tunisa) med 15. in 24. julijem. Za 120 ameriških dolarjev boste dobili hrano, spanje v šotorih in ves taborni program. Program bo vključeval tudi spoznavanje Tunizije in njenih običajev. Več informacij na e-naslovu scout.tunisien@planet.tn.

Islandija: Nordjamb 2003

Če bo za vas poleti v Tuniziji prevročje, se lahko odpravite na Islandijo. Tam pripravljajo prav poseben tabor za vse tabornike, stare med 18 in 30 let. Vse se bo začelo 5. avgusta v Reykjaviku, od koder se boste razpršili po celi Islandiji na

različne aktivnosti. Čez 3 dni se boste spet vsi skupaj zbrali v skavtskem centru Ulfljotsvatn, kjer boste ostali do zaključne slovesnosti 10. avgusta. Sledi še izlet po Islandiji, nato pa ste prosti za raziskovanje čudovitega otoka. Cena je 280 ameriških dolarjev in vključuje hrano in prevoze za čas tabora. Program po taboru in izleti se doplačajo posebej. Osebe mora biti staro 25 let in več. Rok prijave je 15. marec. Več informacij in prijavnica na www.scout.is/nordjamb.

Finska: Lankongi

Finski skavti iz pokrajine Uusimaa vabijo na pokrajinski tabor Lankongi, ki se bo zgodil v Köttbodi (Porvoo) med 31. julijem in 8. avgustom 2003. Za približno 120 evrov se boste družili s približno 1.800 taborniki vseh starosti, od 10 let dalje. Zgornje starostne meje ni, družine so dobrodošle. Ker bo

tabor na morski obali, je poseben pogoj, da morajo znati vsi udeleženci plavati. Velik pomen bo namenjen ekologiji in sobivanju z naravo. Mednarodni vodi bodo dobili gostiteljske vode, ki bodo skrbeli zanje na Finskem. Več informacij o Lankongiju, kar pomeni kratek mostič, ki povezuje čoln in obalo, najdete na www.uusimaa.partio.fi.

Italija: B.-P.-jev park blizu Rima

Blizu Rima stoji skavtski center B.-P.-jev park, ki nudi celo poletje program, podoben jamboreeju. Za smešno nizko ceno (od 1 evra do 3) lahko spite na tabornem prostoru in sodelujete v programu. Med drugim nudijo vodne aktivnosti, klasične skavtske aktivnosti, izlet v Rim in Vatikan in seveda

druženje s številnimi taborniki. Prijave in ostale podrobnosti na www.bppark.it/eindex.htm.

Evropa: prostovoljno delo v skavtskih centrih

Vsi člani ZTS, stari med 18 in 30 let, se lahko prijavijo za prostovoljno delo v katerem od evropskih skavtskih centrov. Delo traja ponavadi 4 tedne, omogoča pa vam razvijanje medkulturnih in voditeljskih spretnosti. Vsi udeleženci imajo zagotovljeno prenočišče, hrano, izobraževanje, hkrati pa so lahko upravičeni tudi do delne povrnitve potnih stroškov. Brošura s ponudbo del se nahaja v pisarni ZTS, več informacij pa lahko najdete tudi na www.scout.org/europe/foryou. Zakaj si ne bi privoščili čudovitega poletja z novimi prijatelji in se zraven še česa naučili? Evropska skavtska prostovoljna služba vam ponuja delo povsod po Evropi, od Poljske, Hrvaške, Nemčije, do Španije, Portugalske in Združenega kraljestva.

Turčija: Korak za korakom, 2. del in Tabor letalskih skavtov

Kdor bi šel rad letos poleti v Turčijo, lahko izbira med dvema taboroma. Najprej konec junija odhitite na tabor letalskih skavtov (20. junij do 6. julij), ki je namenjen PP-jem. Za 100 ameriških dolarjev boste lahko uživali v letenju z letali, jadralnimi letali, padali, balonom ... Več informacij na www.havaizcileri.com. Na začetku julija (7. do 15. 7.) pa se lahko udeležite tabora Korak za korakom, ki vabi 500 udeležencev starih med 11 in 18 let. V čarobni pokrajini Bolu, polni legend, podobnih tistim o Robinu Hoodu, se boste lahko zabavali ob hajkih, pionirstvu, ročnih delih, pentatlonu, vodnih aktivnostih ... Vse to za 100 evrov. Več info na www.izcilikfederasyonu.org.

POPOTOVANJA

Matija

Zelenje in počasno življenje

Ko se boste naveličali grške ležernosti, skandinavske zadržanosti, nemške pedantnosti, britanskega slabega vremena in francoske zagledanosti v lasten jezik, se odpravite na Portugalsko. Imajo kavo, odlično vreme in nikamor se jim ne mudi.

Množica golobov ob obali spominja na Benetke

Prvi vtis

Lizbona je prečudovito mesto. Kamorkoli pogledaš vidiš zelenje in prav povsod najdeš klop, na kateri se lahko spočiješ od sprehoda po mestu. Lizbona je obmorsko mesto, zgrajeno na valovitem terenu, tako da nekatere manjše ulice rahlo spominjajo na Piran. Marca mesto še ni polno turistov in sprehajanje po njem je pravi užitek. Vreme sicer še ni poletno, je pa topleje kot pri nas.

Po mestu je vse polno majhnih kavar, kjer prodajajo tudi bonbone, sendviče in kosila. Vzdušje v njih je čudovito, saj se nikomur nikamor ne mudi in vse naročene stvari sčasoma že dobiš na mizo. Ob sončnem dnevu po-

stavijo mize na ulico in z uživanjem slaščic na soncu pred kavarno se ne more primerjati skoraj nič.

Mestni potniški promet je tipično portugalski. Avtobusi sicer vozijo, ampak včasih se zgodi, da ga tudi po pol ure ni. Ljudje se ne obremenjujejo, mirno čakajo na avtobus in ko pripelje, se jim obrazi razpotegnejo v nasmešek in vstopijo.

Divji avtobusi

Še pred nekaj tedni sem bil pričnan, da so vozniki ljubljanskega potniškega prometa eni izmed redkih najbolj divjih voznikov na svetu. Po portugalski izkušnji vem, da so vsaj enako

divji tudi tam. Za dodatno razburjenje poskrbijo razgibane ulice, ki se strmo dvigajo in spuščajo. Vožnja z avtobusom je tako bolj podobna vožnji z vlakom v zabaviščnem parku.

Vozniki osebnih avtomobilov so zelo podobni Brazilcem. Če je na semaforju rdeča luč sicer ustavijo, drugače pa se na cesti obnašajo zelo samosvoje. Pasove menjajo kar naenkrat, po najbolj ozkih ulicah drvijo več kot 60 kilometrov na uro in ob zavijanju levo se v križišču vzporedno znajdejo tudi štirje avtomobili. Vendar jih to ne moti, veselo sedijo za volanom, od časa do časa trobijo kakemu res drznemu vozniku in redko rečejo kaj čez druge voznike. Takšen je pač način vožnje in vsi ga upoštevajo.

Klop za počitek v Lizboni

Mislím, da je naš spomenik tri ulice levo

Vse povsod spomeniki. Portugalci jih imajo v glavnem mestu toliko, da bi jih lahko izvažali. Med seboj se sicer razlikujejo, toda če si hoče neuk obiskovalec zapomniti ulico, v kateri je mladinsko prenočišče, po spomeniku, to ni lahko. Prvič zato, ker so vsi spomeniki na visokih stebrih. Drugič zato, ker so z razdalje stotih metrov skoraj vsi enaki, in tretjič zato, ker še mimoidoči natančno ne vedo, za kateri spomenik gre. Če se v Lizboni razidete s stavkom: "Potem se ob treh dobimo pri tem spomeniku," ste naredili skoraj usodno napako. Dobra stran je, da so vse ulice odlično označene in da dobiš zemljevid Lizbone na posebnih informacijskih točkah, ki so posejane po mestu. Tam ti tudi pomagajo s turističnimi nasveti glede avtobusov, podzemne železnice in znamenitosti. Če se izgubite pa lahko naletite na ulične prodajalce pečenega kostanja, ki ga pečejo v posebnih pokritih žarih. Med peko ga solijo z zelo drobno mletjo soljo, ki da kostanju prijeten slan okus.

Ulični prodajalci vam za stopetdeset tolarjev prodajo veliko vrečko pečenih kostanjev

Majhne kavarne so dobro založene z vsem, kar si žejen in lačen popotnik zaželi

Porto, še eno mesto zgrajeno na 'valovitih' tleh

Slovo

Po desetih dneh sem se Portugalske skoraj naveličal. Po eni strani je krivo moje pešačenje, saj se mi ni ljubilo ukvarjati z mestnimi avtobusi, le tu in tam sem se v res oddaljen del mesta peljal s podzemno železnico. Kljub temu pa bi na Portugalskem takoj živel. Ravno dovolj počasno življenje, da se nikamor ne mudi in še vedno dovolj hitro, da te ne uspava preveč. In tudi mesta so neverjetno lepa. Povsod je poskrbljeno za zelenice in klopi, na katerih lahko v prijetnem spomladanskem soncu v miru berete knjigo ali časopis.

Evri

Pred uvedbo evra so Portugalci plačevali z eskudi, valuto, ki je bila takrat vredna približno toliko kot slovenski tolar. Portugalska je bila zato finančno dokaj 'prijazna' država. Vendar so se nekatere cene z uvedbo evra precej dvignile, saj so vrednosti zaokrožili navzgor.

TRENUTKI

"V Jati pravijo, da si sin velikega galeba samega," je povedal Peter nekega jutra Jonatanu po vajah v pospešeni hitrosti, "da si tisoč let pred svojim časom."

Jonatan je vzdihnil. To je cena, ki jo moraš plačati: da te razumejo narobe, je mislil. Ali te imajo za vruga ali za boga. "Kaj pa misliš ti, Peter? Ali smo pred svojim časom?"

Dolg molk. "No, ta način letenja je zmeraj obstajal, lahko se ga je naučil vsak, ki ga je želel odkriti; to nima nič opraviti s časom. Morda smo pred šego. Pred načinom, kakor leta večina galebov."

"To ni slabo," je rekel Jonatan in se preobrnil, da je drsel nekaj časa obrnjen. "Še zdaleč ne tako slabo, kot da bi bili pred svojim časom."

Zgodilo se je ravno teden dni nato. Peter je ponazarjal prvine letenja z veliko hitrostjo razredu novih učencev. Pravkar je izravnal polet iz strmoglavega spusta z višine dva tisoč metrov, kot dolga siva proga, ki je drvela nekaj prstov nad obrežjem, ko je mlad ptič na svojem prvem letu zdrsnil ravno na njegovo pot, klicaje mater. Da bi se ognil mladiču, je Peter Lino Galeb v desetinki sekunde zavil ostro na levo, s hitrostjo nekaj čez tristo dvajset kilometrov na uro, in treščil v čer iz trdega granita.

Bilo mu je tako, kakor da bi bila skala velikanska trda vrata v drug svet. Vzbuhal strahu in udarec in tema, ko je zadel, potem pa je plul po čudnem nebu, pozabljal, se spominjal, pozabljal; prestrašen in žalosten, in bilo mu je žal, strašno žal.

iz knjige Jonatan Livingston galeb

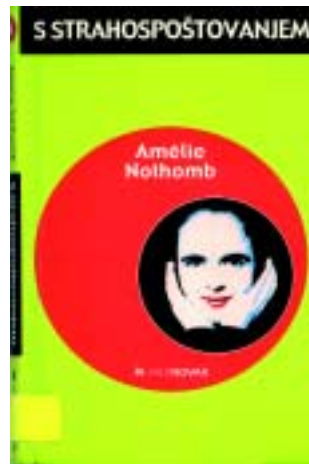
JEŽKOV KOTIČEK

V deželi neznanega sonca

Če bi z avtorico tegale romana delil vsaj kakšen gen, bi bilo mnogo lažje. Na tešče bi vase vлил pol litra premočnega čaja, da mi "skrotoviči želodec" in "raztrese možgane", potem pa bi mi služil kot neusahljiv vir za pisanje tehle vrstic. Pa le ni tako preprosto. Navadno sem namreč dan pred oddajo prispevka, čisto po svoji krivdi, bolj podoben kakšnim Japoncem, ki - loveč roke - do poznih ur vztrajajo na delovnih mestih. In ravno o Japoncih vam bom pravil danes.

Preden vam zaupam nekaj drobtinic iz tokratnega romana z naslovom **S strahospoštovanjem**, moram vsaj z besedo ali dvema predstaviti v uvodu omenjeno pisateljico. Pravijo, da je vsak človek nekaj posebnega. **Amélie Nothomb** je bojda še kanček bolj posebna. Hči belgijskega diplomata je velik del svojega življenja preživela s starši na daljnem vzhodu. Deželo zahajajočega sonca - njen izgubljeni raj - močno ljubi. V mladosti je Amélie stežka premagala anoreksijo. Od tedaj ves čas piše, le malo spi in postala je ena najljubših sodobnih pisateljic. Pravi, da jo je anoreksija v mladosti naučila, da je telo stroj in ona se mu ne odreče. Še več, nalaga mu nadčloveške zadolžitve.

Okvir zgodbe romana je preprost in kristalno čist. Tujka se zaposli v tipični japonski veliki korporaciji - družbi Jumi-moto. Nič posebnega. Vendar skozi natančne opise (z marsikatero solzo utrte) trnove poti mi "evropocentriki" spoznavamo nerazumljive odnose, običaje in nenapisana pravila nez-

nane japonske kulture. Amélie-san, kakor jo pokličejo, če jo sploh kdaj pokličejo po imenu, je sposobna in ambiciozna novinka v velikem podjetju. Toda stroga hierarhija in dosledno spoštovanje nadrejenih dobita na Japonskem nepojmljive razsežnosti. Jim je evropski človek lahko kos? Jih lahko vsaj razume? Ženska v japonski družbi? Je vse to sploh človeško? Mnogo vprašanj, odgovori vas čakajo v knjigi.

Knjiga se dobro, hitro in strastno bere. Tudi to šteje. O jeziku in slogu ne gre izgubljati besed. Tekoče in sodobno. Za knjižne lenuhe pa še količinsko pripravno skromno. Priporočam za malico.

Upam, da ste srečno preživeli praznike. So bili prekratki? No ja, ko preberete tole knjigo, se boste še večkrat spomnili na Japonce. Kakorkoli že, vse dobro in kakšno čudovito knjigo v rokah vam iskreno želim v novem letu. Srečno!

Jež svetuje, vi preberete:
Amélie Nothomb, S strahospoštovanjem

Z ZNANJEM DO ODGOVORA

1	2	3	4
5	2	6	7
8	9	10	11
5	12	3	3

STRIC VOLK

Popoln nadzor

Svoj čas je prijatelj jelen mislil, da lahko nadzira vse. Kadarkoli smo se odpravili na izlet si je omislil vlogo nadzornika. Kljub temu, da mu je povsem upravičeno pripadla dolžnost voditelja vseh naših silnih odprav, si je vzel pravico še za ves ostali nadzor, ki mu glede na uradno dodeljene dolžnosti ni pripadal. Pa smo vozili z njim in on je vozil z nami, včasih je škripalo, včasih ropotalo, a je šlo.

Takrat smo se naskrivaj norčevali, jelenovo početje smo zasmehovali. Če pa sedaj pomislim, ugotovim, da je bil jelen vizionar. Hotel je pač imeti popoln nadzor. Nad tem, kolikokrat bo lisica ugriznila v sendvič preden bo spila še zadnje kapljice soka, koliko miši bo delalo kaj, kje in zakaj jih tako dolgo ne bo. Hotel je natanko delegirati vsa opravila in vse vsebinske poudarke vsega vesoljnega početja na teh naših odpravah. Še sreča, da se je mora končala, ko smo se vrnili domov. Nekateri brezbrizni, drugi besni, spet tretji spravljeni.

Iz zaupnih virov blizu jelena pa sem izvedel, da menda piše knjigo. Naslova mi sicer moj vir ni izdal, a govorila bo o čaru totalitarnih sistemov s poudarkom na pretoku informacij. Bojda bo temeljne ideje črpal iz Orwellovega 1984.

Vaš stric Volk

Pri vsakem vprašanju navajamo tri odgovore. Črko s pravilnim odgovorom vpiši v polje s številko, ki je pred vprašanjem. Geslo je dogodek, ki povezuje staro in novo leto.

1. Žabori je: S - akcija Mestne zveze tabornikov, K - akcija ZTS, U - akcija RVV.

2. Orientacija v okviru Tedna vseživljenjskega učenja je potekala v: P - Mariboru, Š - Celju, V - Domžalah.

3. Iz istega kraja pa je tudi rod: I - Skalnega gorovja, E - Skalnih taborov, O - Skalnih ruševcev.

4. Prvi ZNOT so organizirali: Č - Skeptiki, I - Apatiki, T - Cini.

5. V Anhovem deluje rod odpornih: O - želv, R - kač, P - mačk.

6. Kaj bi rad ob afriškem jezeru zgradil Malus? N - skavtski center, M - zabavišni park, V - moderno letovišče.

7. Kakšno usposabljanje vodnikov je ključ do uspeha? G - neizprošno, A - apatično, I - načrtno.

8. Letošnji ZOT bo: J - 24. in 25. januarja, L - 1. in 2. februarja, H - 3. in 4. marca.

9. Kateri rojstni dan je Rutka praznovala oktobra lani? M - peti, A - tretji, U - deseti.

10. Na katere medije lahko pri objavah o taborniških dogodkih najbolj računamo? Š - nacionalne, M - lokalne, B - regionalne.

11. Kaj se po vsej verjetnosti nahaja v središču naše galaksije - Rimske ceste? O - teleportacijski kanal, B - črna luknja, U - vesoljska ladja U6.

12. Učbenik, ki je koristno čtivo za organizatorje orietnacijskih tekmovanj z naslovom Planinska orientacijska tekmovanja, je izdala: R - Planinska zveza Slovenije, I - Zadruga ZTS, K - Skavtska fundacija.

REŠITEV IZ ŠTEVILKE 12:

KUP SREČE IN MNOGO USPEHOV

Rešitve so: _____

 LIEBER
Penzion-restavracija
skupnje Gmejnje zve

 ZADRUGA

 JAZON

Reševalec: _____

 DROGA

NAGRADNI KUPON - 01

NAGRADNA KRIŽANKA

SESTAVIL F. KALAN	SOGLASNIK ŠUMEVEC	HOMERJEVA PESNITEV	VINU PODOBNA PIJAČA	ADAM IN ?	03	MOČAN ČLOVEK	VODNA ŽIVAL	6. IN 8. ČRKA ABECEDE	ČARODEJ	ZNAČAJ	ZELENICA V PUŠČAVI	
DALMATINSKO MOŠKO IME												
PLEN				REKA V AMERIKI PISATELJ DOLENC								
NAŠA TV VODITELJICA									PRASKA DELEC NESNAGE			
NADZEMNI DEL KORENJA				IGRALKA GARDNER PEVEC PESTNER				NOČNA PTICA				
IVO DANEU			Z MORJEM OBDANO KOPNO UMETNIK, KI RIŠE					MIHA VIDMAR NAŠA REKA			DELAVEC, KI DELA NA AKORD	ŽENSKO IME
GRAD, TRDNJAVA							SODNI ZBOR ROBNI KAMEN					
 PRIJETEN VONJ	LIDIJA OSTERC SAMODEJNI STROJ			EROTIČNOST AMERIŠKI TABORNIK								
ARISTOTEL (KRAJŠE)			CENT						STIK MED PLOSKVAMA MENIČNO JAMSTVO			
TERMIN			NAŠ SMUČARSKI CENTER IZRASTEK NA GLAVI							RIHARD JAKOPIČ STAREJŠI CI-TROENOV AVTO		
OBREŽJE						OBİČAJ 2. IN 10. ČRKA ABECEDE						
NAŠE ZDRAVILIŠČE							BESEDA NA KONCU MOLITVE					
ANTON TROST			SPOJ, KONTAKT				NEKDANJA ITALJANSKA DENARNA ENOTA					

Nagrajenci in nagradni razpis številka 01

Pravilno izpolnjen kupon št. 11 je poslalo 24 bralcev TABORA, pravilne rešitve pa so: MODNA REVIJA, AFRIKA, PETAK, PIONIRSTVO in ANI.

Nagrajenci so: FLO&BOY, d.o.o. je obdaril **Zofijo Bržan** iz Portoroža, DROGINO nagrado prejme **Laura Žižek** iz Begunj pri Cerknici, **Oskar Mažgon** iz Spodnje

Idrije dobi knjigo, nagrado podjetja JAZON dobi **Sandra Murgelj** iz Otočca, na omleto v gostilno Lieber pa bo šel **Aleš Simončič** iz Ljubljane. Čestitamo!

Nagradne kupone št. 1 pošljite **najpozneje do 25. januarja** na naslov: Revija TABOR, Parmova 33, 1000 Ljubljana. **Obvezno na dopisnici.**

S Skuterjem na izlet

aprilia

www.aprilia.com

SR 50 DITECH
RACING

529.990,00

SR 50 DITECH
SPORT

519.990,00

avto triglav priporoča:

MOTUL

najugodnejše financiranje:

najkvalitetnejše in
najhitrejšo zavarovanje:

MCA Ljubljana

tel.: 01 588 34 66 Peter
mca.lj@avto-triglav.si

MCA Maribor

tel.: 02 460 01 20 Boštjan
mca.mb@avto-triglav.si

MCA Nova Gorica

tel.: 05 335 10 85 Majda
mca.go@avto-triglav.si

tel.: 01 588 34 20

www.avto-triglav.si
aprilia@avto-triglav.si

AUTOCOMMERCE s.p.a.
AVTO TRIGLAV d.o.o.